

SLOVENSKI

Poročevallec

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevallec... Direktor: Rudi Janžura... Glavni in odgovorni urednik: Sergio Vojtnak...

IZ RAZGOVORA S PREDSEDNIKOM REPUBLIKE OB 10-LETNICI »NARODNE ARMIJE«

Manjša sredstva za oboroževanje bodo prispevala k dvigu življenjske ravni

Predsednik republike Tito je ob 10-letnici lista »Narodna armija«, sprejel urednike tega lista in lista »Front«. Uredniki so predali Maršalu album zbranih posnetkov iz enote Jugoslovanske ljudske armade...

rilo je, da po njegovem mnenju do razorožitve ne bo prišlo, dokler ne bo vsaj v glavnem doseženi sporazumi o tistih najvažnejših mednarodnih problemih, ki so sprožili oboroževalno tekmo: Nemčija, evropska varnost in podobno. Seveda to ne pomeni, da bi se najprej morali lotiti teh problemov in šele potem razgovor o razoroževanju; oboje mora teči hkrati.

VEČ POJASNJEVANJA AKTUALNIH DRUŽBENIH VPRAŠANJ!

Na Vršiču

V daljšem razgovoru z uredniki je tov. Tito odgovoril na več vprašanj o listu »Narodna armija«, zlasti o njegovih bodočih nalogah. Na prošnjo, da pove svoje mnenje o dosedanjem delu tega lista, je maršal Tito dejal, da je list v 10 letih napredoval, da je bil aktualen, da je pravilno pisal o vojaških problemih, da pa je premalo pozornosti posvečal spremljanju družbenega življenja in pojasnjevanju naše stvarnosti. Priporočal je, naj bi list v bodoče posvetil več pozornosti aktualnim družbenim problemom. Pojasnjeval naj bi n. pr. našemu vojaku, kakaj menjamo strukturo naših investicij, pisal naj bi o novi administrativni razdelitvi države, o ustanavljanju in problemih komun itd. Poudaril je, da imamo v naših akcijah pogosto največ težav prav zato, ker ljudje premalo proučujejo našo stvarnost.

ZBLIŽEVANJE PREDLOGOV O RAZOROŽITVI BLAGODEJNO VPLIVA NA POPUŠČANJE MEDNARODNE NAPETOSTI

Predsednik Tito se je dotaknil tudi razorožitve. Poudaril je, da po njegovem mnenju do razorožitve ne bo prišlo, dokler ne bo vsaj v glavnem doseženi sporazumi o tistih najvažnejših mednarodnih problemih, ki so sprožili oboroževalno tekmo: Nemčija, evropska varnost in podobno.

Kongres za zaščito otrok je končan

Beograd, 6. okt. Včeraj je bil v Beogradu končan prvi nacionalni kongres za zaščito otrok. Po štindnevnem razpravljanju so udeleženci kongresa sprejeli resolucijo, v kateri ugotovljajo, da so skupnost in posamezne družbene organizacije mnogo napravile za ustvaritev pogojev za vsestranski razvoj mladih. Resolucija tudi poudarja, da so potrebni še mnogi ukrepi, ki naj bi pripomogli k nadaljnjemu zboljšanju zdravja otrok in razvoju njihove zaščite.

bor ima nalogo, da izdela med drugim za zvezni izvršni svet in za republiške izvršne svete konkretne predloge za uveljavljanje zakonskih predpisov in drugih ukrepov, s katerimi bi se uredili posamezni problemi otroške zaščite. Okrajnim ljudskim odborom in občinskim odborom bo ta odbor na pobudo udeležencev kongresa priporočil okvirne piane za njihovo delo pri razvijanju otroške zaščite, ki naj bi jih komunalne skupnosti uresničile po svojih možnostih. Posebno pozornost bo treba v bodoče posvetiti tudi problemu ustanavljanja otroških ustanov in usposabljanju kadrov, ki bodo na katerikoli način skrbeli za otroke.

Obisk v Siriji in Libanonu

BEograd, 6. okt. (Tanjug). Komisija za mednarodne zveze SZDL Jugoslavije je danes sporočila, da je bila določena delegacija Socialistične zveze, ki bo ta mesec obiskala Libanon in Sirijo. Vodja delegacije je član predstva SZDL A. Humo. V delegaciji so še: Sane Kavčič, Puniša Perović in Milica Saruč. Delegacija bo odpotovala 18. oktobra in bo ostala v obeh državah okrog dva tedna.

Rotacijski sklad za Gorico in Trst

Trst, 6. okt. Italijanski senat je odobril zakon o »rotacijskem skladu« za pomoč gospodarstvu Trsta in goriške pokrajine. Da bo zakon dobil izvršilno moč, ga mora podpisati še predsednik Italijanske republike Gronchi in mora biti objavljen v uradnem listu. »Rotacijski sklad« je sestavljen večinoma iz vračil ameriške pomoči (Maršalov plan) tržaški industriji in drugih skladov in znaša skupno 32 milijard litr.

Berlin, 6. okt. (AFP). V vzhodnonemškem zunanjem ministrstvu so danes položili ratifikacijske listine sporazuma o mesečnih odnosih, ki sta ga 27. septembra sklenili Sovjetska zveza in Vzhodna Nemčija.

Prvi nacionalni kongres za zaščito otrok je naslovil poziv vsem družbenim organizacijam, strokovnim in družbenim delavcem, vsem državljanom, zlasti pa staršem, naj še nadalje delajo, da bi se v naši socialistični skupnosti ustvarili še boljše pogoji za napredek naraščanja.

S kongresa so poslali pozdravno brzojavno predsedniku republike, ki mu udeleženci kongresa obljubljajo, da bodo še nadalje z vso vnemo delali za čim bolj učinkovito ureditev vseh zadev, ki se tičejo zdravja in fizičnega razvoja otrok in mladine.

KONGRES FTIZIOLOGOV

Sarajevo, 6. okt. Na desetem kongresu specialistov za tuberkulozo, ki se je začel davi v kopalnici Hliđe pri Sarajevu, se je zbralo ftiziologov in drugih zdravstvenih delavcev iz vseh držav.

Slovo zastopnika norveške delavske stranke

Skopje, 6. okt. — Predsednik zunanjepolitičnega odbora norveškega parlamenta in član izvršnega odbora norveške delavske stranke Finn Moe, ki se je mudil kot gost SZDL Jugoslavije mesec dni v Jugoslaviji, je zapustil davi našo državo in odpotoval čez Atene v Oslo. Sinoči mu je predsednik glavnega odbora SZDL Makedonije Lazar Koliševski priredil večerjo. Med bivanjem v naši državi je imel razgovore z voditelji SZDL Jugoslavije.

do najprej sporazumeli o prepovedi atomskega orožja, ali o zmanjšanju klasične oborožitve. Osebn sem velik optimist glede tega vprašanja,« je dejal Tito, hkrati pa je opozoril, da ob sedanjem popuščanju mednarodne napetosti ne smemo gojiti že pretiranih nad in se vdajati utvaram, ker vsi problemi še zdaleč ne bodo urejeni, mimo tega pa bodo nastali novi; skrb za lastno varnost bo še naprej potrebna, potrebno bo misliti tudi na oborožitve, toda v manjši meri kot doslej, kar bo občutno razbremenilo finančna bremena vseh prizadeatih držav in prispevalo k dvigu življenjske ravni.

Nadalje se je predsednik republike dotaknil Eisenhowerjevega predloga glede zračne kontrole nad Sovjetsko zvezo in ZDA ter Bulganinovega dopolnilnega predloga. Dal je priznanje iskrenosti predsednika ZDA, hkrati pa je poudaril, da se mu zde sovjetske pripombe k Eisenhowerjevemu predlogu upravičene. Ameriški predlog namreč predvideva zračno kontrolo nad sovjetskimi in ameriškim ozemljem, razumljivo pa je, da zanima Ruse tudi to, kaj je z vojaškimi napravami in oporišči v državah, ki nepsredno meje na Sovjetsko zvezo. »Bulganinov predlog je po mojem mnenju realističen in osnovno je, da se ZDA in SZ o tem sporazumeta,« je zaključil Tito svoje misli o razorožitvi.

VSAK DRŽAVLJAN MORA POZNATI SVOJE OBVEZNOSTI ZA OBRAMBO DRŽAVE

Na željo, da bi povedal nekoliko besed o pomenu in karakterju novih zakonov o Jugoslovanski ljudski armadi in o narodni obrambi, je maršal Tito dejal, da ti zakoni, ki so izdelani na osnovi dosedanjih izkušenj predstavljajo zaključek izgradnje naše armade in njene pripravljenosti za obrambo naše domovine. Na osnovi teh zakonov mora biti vsakemu našemu državljanu jasna obveznost glede obrambe naše države in službe v armadi. Pri tem je tov. Tito dejal, da zakon regulira vodenje obrambe v miru in v vojni in da ima značaj zakona obrambnih ukrepov miroljubne socialistične države.

Na vprašanje koliko je za

našo armado aktualno proučevati izkušnje naše narodnoosvobodilne vojne, je maršal Tito odgovoril, da je izkoriščanje izkušenj iz pretekle narodnoosvobodilne vojne velikega pomena za nas, za obrambo naše domovine v morebitni prihodnji vojni z novimi vojnimi sredstvi in v novih metodah bojevanja. Poudaril je, da v morebitni bodoči vojni ne bo trdnih front in frontalnih bojev, ampak bo več prodorov v globino, več desantnih operacij in osvajanj raznih strateških položajev in objektov. Temu se bo seveda morala prilagoditi tudi obramba. Izkušnje iz pretekle vojne je treba kombinirati s perspektivo bodoče vojne s sodobnimi sredstvi in z drugačno metodo vojskovanja. V takem načinu vojskovanja igra glavno vlogo iznajdljivost borilca. Iznajdljivost in samostojno odločevanje komandirjev ter komandantov bo igrala ogromno vlogo. Zato je treba trpiti izkušnje iz narodnoosvobodilne vojne, v kateri so vsaka ofenziva in tudi posamezni manjši boji dali bogato gradivo za proučevanje. To gradivo je treba prenesti na naše ljudi, na naše vojake.

ZA VKLJUČITEV UPOKOJENIH VOJAŠKIH OSEB V GO-SPODARSKO IN JAVNO ŽIVLJENJE

Konec razgovora je maršal Tito odgovoril tudi na vprašanje, kaj pričakujemo od upokojenih vojaških oseb in kakšne so njihove dolžnosti do skupnosti. Dejaj je, da je bilo napravljenih mnogo ukrepov, da se tem ljudem, ki so odšli iz Armade iz zdravstvenih razlogov, ali zato, ker se v njej ne morejo dalje razvijati, omogoči sodelovanje v gospodarskem in v javnem življenju. Ti kadri so preizkušeni in jih je mogoče s pridom uporabiti po njihovi sposobnosti, saj je v današnjem družbenem sistemu s decentraliziranim gospodarstvom in upravo ter z novoustanovljenimi komunami velika potreba po novih kadrih.

Maršal Tito je ob tej priliki poslal celotnemu kolektivu »Narodne armije« prisrčne pozdrave. Dejaj je, da je ta list odigral pomembno vlogo v vzgoji naših ljudi in da veruje, da bo imel tako vlogo tudi v bodoče.

DELO ODBOROV OZN

Arabci hočejo razpravo

Posamezni odbori volijo svoje funkcionarje — »N. Y. Times« o sprejemanju novih članov v OZN

NEW YORK, 6. okt. (AP). Šef sirjske delegacije v OZN Sukairi je sinoči izjavil, da se bodo arabsko-azijske države odločno uprle vsa kemu poskusu, da bi se izognili razpravi o vprašanju Alži ra na tekočem zasedanju Generalne skupščine. Po njegovem mnenju ima vprašanje Alžir prednost, pred vprašanjem Zahodne Gvineje pa celo vprašanje Maroka.

Politični komite je včeraj soglasno izvolil za svojega podpredsednika iranskega kandidata Dželala Abdoha, za poročevalca pa Carlosa Etcheverrija Cortesa, delegata Columbijske.

Pravi komite je na svoji prvi seji izvolil za svojega podpredsednika delegata Uurgvajja dr. Quintin Alfonsina, za poročevalca pa Holandca Tammeša. Na dnevnem redu pravnega komiteja so med drugim tudi poročilo komisije za mednarodno pravo o plovi na morju in v teritorialnih vodah, vprašanje sodišča OZN v Libiji in vprašanje ratifikacijskih glasovanj v Generalni skupščini.

Današnji »New York Times« objavila daljši članek o splošni razpravi v Generalni skupščini. List meni, da je postala OZN

Minano so pokopali v Dubrovniku

ZAGREB, 6. okt. Posmrtno ostanke poročilca in izrednega ministra republike Španije v Jugoslaviji dona Frederica MiBane so včeraj pokopali v Dubrovniku. Na grob so položili mnogo venec med njimi tudi venec predsednika republike Tita, državnega sekretarja za zunanje zadeve Koče Popoviča in diplomatskega zbora.

Na Vršiču

GRČIJA PO SMRTI MARŠALA PAPAGOSA

Karamanlis sestavil vlado

Vsi ministri nove vlade so člani gibanja za zbiranje grškega ljudstva — Prognoze o bodočnosti koalicije — Nove volitve?

Atene, 6. okt. (Tanjug). — Danes opoldne je Konstantin Karamanlis imenoval novo grško vlado. Kralj Pavle je pristal na seznam novih ministrov, ki so takoj nato prisegli.

V novi vladi so: predsednik vlade in minister za obrambo Konstantin Karamanlis, zunanji minister Spiros Teotokis, finančni in koordinacijski minister Apostolidis, trgovski minister Paparigopolos, notranji minister Triandafilis, minister za trgovsko mornarico Vojadžis, kmetijski minister Papakonstantinu, minister za komunikacije in javna dela Eftakijas, prosvetni minister Jerokostopolos, minister za delo Polizogopolos, pravosodni minister Adamopolos, minister brez listnice Eksindaris in minister v predsedstvu vlade Ralis.

Vsi člani nove grške vlade so člani gibanja za zbiranje grškega naroda. Po prisegi so imeli člani vlade prvo sejo. Prihodnji teden bo vlada v parlamentu zahtevala zaupnico.

Več kot 10.000 meščanov Aten je slo danes mimo mrtvaškega odra, na katerem leži bivši predsednik vlade maršal Papagos. Castno stražo mu držijo člani vlade in najvišji državni funkcionarji. Oder stoji v atenski stolnici.

Politični položaj v Grčiji se je s smrtjo predsednika vlade precej spremenil. Pokojni Papagos je namreč imel velik vpliv v gibanju za združenje. Splošno prepričanje je, da je samo on mogel držati skupaj gibanje, v katerem so bili bivši liberalci, populisti, nacionalisti in večje število poslancev, ki so bili osebno navezani na maršala Papagosa.

Toda že lani je eden od ustanoviteljev gibanja, Markezinis, zapustil stranko, pri čemer mu je sledilo 24 poslancev. Tud dolga bolezen Papagosa in zadnji dogodki v zvezi s Ciprom so precej omajali gibanje. Posamezne vodilne osebnosti v stranki so že izjavile, da ne bodo podprle novega predsednika vlade, med temi sta tako izjavila dala že Stefanopoulos in Papaliguras.

Večidel grških listov meni, da bi bila najbolj logična rešitev sedanjega položaja razpis novih volitev. Zlasti listi opozicijskih strank zatrjujejo, da so leta 1952 volitve glasovali osebno za maršala Papagosa, ne pa za njegovo stranko, ter zahtevajo nove volitve.

Izvršni odbor liberalno-demokratske unije in poslanci te stranke so imeli sejo, na kateri so proučevali politični položaj. Stranka se je soglasno odločila, da na glasovanje o zaupnici novi vladi ne bo glasovala za vlado. Zvedelo se je, da je predsednik stranke Venizelos govoral v prilog nove vlade, vendar pa so vsi ostali člani izvršnega odbora in poslanci stranke odklonili ta predlog.

pa je naglo napredoval in je bil že leta 1930 brigadni, po štirih letih pa divizijski general. Ko je zaščitna napadla Grčijo, je bil Papagos šef generalnega štaba in že v začetku vojne je postal poveljnik grške armade. Ko je Grčijo napadla tudi nacistična Nemčija, je bil general Papagos ujet in do konca vojne je trpel v taborišču Dachau in v Aranienburgu.

Po končani drugi svetovni vojni je sicer zahteval svoj zaslužni pokoj, toda že leta 1949 je bil spet imenovan za vrhovnega poveljnika grške armade in dobil je čin maršala. Svojo upokojitev je dosegel šele leta 1951 in vključil se je v politično življenje države kot ustanovitelj gibanja za zbiranje grškega naroda. Ze pri prvih volitvah je imela njegova stranka velike uspehe, a ko je pri drugih volitvah leta 1952 dosegel močno večino v grškem parlamentu, je maršal Papagos sestavil svojo vlado. Ta vlada se je zelo zavzemala za zboljšanje gospodarskega položaja države, prav tako pa tudi za uspešnejše delo na področju zunanje politike. V tem pogledu je pač najpomembnejša sklenitev balkanskega sporazuma, t. j. sodelovanja Grčije z Jugoslavijo in Turčijo, kar je maršal Papagos kot državnik in vojak smatral za svojo življenjsko nalogo. Balkanski sporazum bo častil maršala Aleksandra Papagosa kot enega izmed svojih najzastojnejših tvorcev.

MARŠAL ALEKSANDER PAPAGOS

V terek je po dolgi in hudi bolezni umrl v starosti 72 let predsednik grške vlade maršal Aleksander Papagos. Njegova smrt je užalostila vso državo. Grški kralj Pavle in kraljica Frederika sta izrazila rodbini pokojnega premiera svoje sožalje in objavljena je bila odločba o slovesnem pogrebu zaslužnega državnika na državne stroške. Tudi grške opozicijske stranke so v svojih glasilih

Aleksander Papagos

izkazale čast pokojnemu maršalu Papagosu ter poudarjale njegove velike zasluge za narod in državo. Iz inozemstva sta dvor in grška vlada dobila mnogo izrazov sožalja zaradi smrti zaslužnega državnika.

Svoje sožalje je postal tudi predsednik FLRJ maršal Josip Broz - Tito v svojem imenu ter v imenu jugoslovanske vlade. kaži Jugoslavija je z maršalom Papagosom izgubila svojega dobrega prijatelja in odločnega zagovornika zavezništva balkanskih držav.

Aleksander Papagos je kot potoomec stare grške oficirske rodbine sodeloval v treh vojnah ko je končal svoje študije na vojaški akademiji v Bruslju. Med balkanskimi vojnami se je bojeval kot »volontir« in bil v začetku prve svetovne vojne je bil poveljnik eskadrona, potem

bučno podprle novega predsednika vlade, med temi sta tako izjavila dala že Stefanopoulos in Papaliguras.

Večidel grških listov meni, da bi bila najbolj logična rešitev sedanjega položaja razpis novih volitev. Zlasti listi opozicijskih strank zatrjujejo, da so leta 1952 volitve glasovali osebno za maršala Papagosa, ne pa za njegovo stranko, ter zahtevajo nove volitve.

Izvršni odbor liberalno-demokratske unije in poslanci te stranke so imeli sejo, na kateri so proučevali politični položaj. Stranka se je soglasno odločila, da na glasovanje o zaupnici novi vladi ne bo glasovala za vlado. Zvedelo se je, da je predsednik stranke Venizelos govoral v prilog nove vlade, vendar pa so vsi ostali člani izvršnega odbora in poslanci stranke odklonili ta predlog.

Burgess - Maclean

LONDON, 6. okt. (AFP). — List »Daily Express« poroča, da bo ministrski predsednik Eden zahteval glasovanje o zaupnici vladi v zvezi z afero Burgess - Maclean. Takoj ko bo zašel parlament delati, bo moral Spodnji dom razpravljati o resoluciji, ki zahteva podrobno preiskovanje te afere. List tudi poroča, da se voditelji opozicije, upirajo takšni preiskavi, da pa bo Spodnji dom kljub temu moral glasovati za preiskavo ali pa proti njej. Mnogo poslancev namreč želi dobiti odgovor na ta vprašanja: kdo je obvestil britanskega diplomata, da jih namerava Foreign Office obročiti za izdajo in kdo je odgovoren, da je bila vsa afera zavita v takšno skrivnost.

VREME

Napoved za petek: Ponoč in demona dopoldne oblačno vreme z vmesnimi padavinami nato od severozahoda zboljšanje do dejne oblačnosti. Hladneje.

Ali bomo na ta način dosegli višjo idejno-politično raven gostincev?

Pripombe k referatu o »Odnosu gostinskih delavcev do turizma« na III. gostinsko-turističnem zboru v Portorožu

Daleč sem od tega, da bi izpodbijal dobrotomnost referata na III. gostinsko-turističnem zboru Slovenije, ki ga je imel tovariš Donža, še manj pa iste pozitivne in kritične ugotovitve v referatu, ki govore o odnosu gostincev do gostov in o tem, kakšen naj bi bil odnos gostov do gostinskega osebja. Zlasti bi poudaril konstruktivno misel o idejno-političnem liku gostinskega delavca, ki mora imeti kulturni odnos, ki pa seveda nima in ne more imeti nobene zveze s ponižnim klečepazenjem, niti pred domačini, niti pred tujim gostom. Nobenemu gostinskega delavcu ne sme manjkati patriotskega ponosa in samozavesti. Le kulturni in dostojni ter obenem samozavestni in pravilni moralno-politični odnos gostinskih delavcev do svojega dela in gostov, lahko dviga gostinskega delavca, ki s tem lahko najlepše izrazi tudi spoštovanje do samega sebe in pravilno vrednoti svoje delo. In treba je spoštovati tudi samega sebe in pravilno vrednotiti svoje delo, ki je mnogokrat zelo naporno, polno nevednosti in potrpljenja.

In dalje: »Trdim, da bi bilo absurdno postavljati, da smo že v vseh gostinskih podjetjih do maksimuma izkoristili, poiskali in odkrili preskrbite notranje rezerve... Potrebno je torej, da bomo o gostinskih problemih, rentabilnosti, cenah, gospodarjenju in škodljivih pojavih v gostinstvu pisali tudi sami, ker bo to gotovo mnogo bolj objektivna kritika in samokritika, kakor če to napiše nekdo, ki je za to prejel honorar.«

Na tretji strani: »Ta sistem napitnin je zakoreninjen zelo globoko in pomanjkljivosti, ki iz tega izvirajo, je treba rešiti in reševati z novim tarifnim sistemom.«

Na četrta strani: »Kritizirati je treba način obveščanja gostinskega delavca z gostom. Okrog teh nekaterih primerov, lahko razvijemo diskusijo in sprejmemo kritiko nase.«

Takoj pa nadaljuje: »Toda teh primerov ni mnogo, ni toliko, da bi zaradi tega že lahko obsodili povprečno vse gostinske delavce kot slabe, jih vpeljali v neokusne kale itd.«

In v tem stilu vse do konca obravnava referat pomanjkljivosti v odnosu do gostinskih delavcev, da bi takoj za tem v največji meri zvrnil krivdo na objektivne težave, ali subjektivne napake in pomanjkljivosti drugih. Dve tretjini referata

popolnoma jasno je torej, da gre za principielno zgrešen in nepravilni prijem, način in metodo sestavljanja ter podajanja analize osrednjega vprašanja v referatu. Pri tem je treba poudariti tudi še to, da bi nepravilno razumevanje vsebine lahko zahtevalo več tisočim gostinskih delavcem v sindikalnih podružnicah povsem napačno linijo v delu. S tem bi gostince postopili na še nižji idejno-politični nivo, kot ga je referent prikazal. To možnost so pokazali tudi aplavzi na nekaterih kritičnih mestih referata.

V interesu resnici in objektivnosti na ljubo pa moram reči tudi, da je diskusija v nadaljevanju zborna nekoliko odpravila in popravila omenjene pomanjkljivosti. V diskusiji je bilo principielno in konstruktivno postavljeno kot posebno vprašanje tudi odnos med gostinstvom in tiskom, kar pa bi bilo treba storiti tudi glede drugih problemov, ki jih je obravnaval referat tovariša Donže. Pavle Zrimšek

Obrtniški velesojem gre h koncu

40.000 obiskovalcev — V ponedeljek komercialni dan in razprodaja — Česa ne smemo prezreti — Družbeno mesto in vloga obrtnišva

Obrtniški sejem bo čez nekaj dni končan. Prav bi bilo, da damo oz. napravimo kratek pregled in bežen obračun tega, doslej najširše zasnovanega obrtniškega sejma. Ali je bil potreben, ali je dosegel svoj namen, ali obstaja zanimanje zanj, kakšno raven je obrtnišvo doseglo in kakšno mesto in družbena vloga obrtništvu pripadajo? Vse to so nedvomno vprašanja, ki bi bistveno osvetlila pomen obrtnišva ter dobre in slabe strani njegovega trenutnega stanja. Istočasno pa je treba poudariti, da bi bilo presmelo in nemara tudi neodgovorno dajati brez temeljitejših analiz kakršnekolikoli končne zaključke glede nadaljnjega razvoja in perspektiv obrtnišva, čeprav je žutiti nekatera precej določena težnja.

V nadaljnjem zato nekaj več ali manj že jasnih vtisov in ugotovitev. Doseženo število obiskovalcev nedvomno kaže, da za izdelke obrtniške proizvodnje v javnosti in pri prebivalcih obstaja veliko zanimanje. Lahko bi celo trdili, da smo v nekem smislu doživeli presenečenje nad nivojem in številom izdelkov raznih obrtnih strok, kar je nedvomno dokaz marljivosti, prizadevanja, iznajdljivosti, sposobnosti in ne nazadnje tudi velikega veselja in ljubezni do obrtnih poklicev. Temu seveda velja posvetiti vso pozornost, ker je to temelj, ki zagotavlja dvig in perspektivo razvoja obrti.

Na sejmu je bilo sklenjenih za okoli 200 milijonov dinarjev trgovskih zaključkov. Ta številka pa ne daje realne slike zanimanja in povpraševanja številnih interesentov, ki bi hoteli razstavljene izdelke kupiti ali naročiti. Sodeč po zanimanju in po zadržani predstavnikov razstavštev, bi trgovski zaključki znašali nad eno milijardo dinarjev, če ne bi bila obrtniška produkcija že vnaprej razprodana in če bi to obrtniške kapacitete zmogle. Mnogi razstavljivi predmeti nosijo oznako »prodano«. Kot je videti, bo bodoči obrtniški sejem imel ne samo propagandno — poučni značaj ter ne bo dajal samo obračuna uspehov obrtniškega ustvarjanja, temveč bo tudi velikega trgovskega pomena. Iz teh razlogov ni bilo pravilno, da nekateri obrtniki niso pokazali dovolj razumevanja oz. zanimanja za svoj sejem.

Ker je odprava razstavljenih izdelkov združena s stroški, ki bi bilo predlagano, da naj bi bil ponedeljek, takoj po zaključku sejma, namenjen razprodaji razstavljenih predmetov. Priča-kujejo, da bo tako ustrezno mnogim obiskovalcem ter njihovim željam, saj je razstavljeno blago nedvomno izbrano po najboljšem okusu in kvaliteti. Obrtna proizvodnja je dosegla otipljiv napredek. Zlasti je opaziti velik napredek socialističnega sektorja obrtnišva. Pri tem ne smemo prezreti dejstva, da je bilo mnogo preciznih izdelkov napravljenih v delavnicih, kjer običajno ni mnogo preciznih in tehnično visoko zmogljivih obdelovalnih strojev, kot je to v industriji. Izdelati vse to na obrtniški način, ni majhna stvar. K temu bi dodali še dejstvo, da obrt izdeluje celo vrsto predmetov, ki smo jih tudi uvažali, ki so povsem novi itd. Otvorilo bi nam pravega prostora, če bi hoteli vse to nevezno proizvesti doma. Omenil bi med drugim optične in stekloptične izdelke TOS iz Ljubljane, ki najdejo svojo pot v medicinskih in kemičnih laboratorijih itd. Dalje kovinsko podjetje iz Celja, ki izdeluje razne ventilatorske naprave ter Kovinotehna iz Celja, ki izdeluje vodovodni in instalacijski material. Podjetje »Udarnik« iz Ljubljane dela podobna sredstva za kovine, tekstilne zadeve za učinkovitejšo medsebojno sodelovanje gasilskih organizacij in organov za splošno javno varnost, predvsem v organizaciji in izvajanju preventivnih ukrepov, o opremljanju gasilskih organizacij itd. Upravni odbor je tudi proučil priložnost pristojnosti okrajnih gasilskih zvez na občinski zvezi. Sklenjeno je bilo tudi, da pride iz GR LRS posebno loterijo z namenom, da s zagotovitvi sredstva za veliki gasilski festival, ki bo prihodnje leto v Mariboru.

Ob koncu seje je član izvršnega odbora Gasilske zveze FLRJ in podpredsednik Gasilske zveze Srbije Stevan Marković podelil gasilsko odlikovanje I. stopnje Gasilske zveze FLRJ in Gasilske zveze Srbije tov. Matevžu Hacu, Miranu Spicaru, Alojzu Buhu, Jerneju Cerancu in Milanu Vrhovcu. Odlikovanje I. stopnje Gasilske zveze Srbije so poleg tega prejeli še tov. Milan Klemenčič, Franc Rozman, Milgor Novak in ing. Franc Dolenc.

Novo rečno pristanišče na Savi
Zagreb, 6. okt. Z današnjim dnem je dobila naša država še eno rečno pristanišče. To rečno pristanišče v Zupanji bo služilo v glavnem za potrebe velike tovarne sladkorja. Postavili so že prvi delovni, v kratkem pa bodo montirali tudi prve avtomatične gradnje za iztovarjanje pese z vlačilnih ladij, ki bodo prve izdelane v naši državi. M. B.

Opaziti pa je še eno stvar, namreč po razstavljenih izdelkih se ne da presoditi, kje se neha obrt in začne industrija in obratno, kje preneha industrija ter začne obrt. So predmeti, ki jih proizvaja naša industrija, vidi-mo pa, da jih izdeluje tudi naša obrt. Dejstvo, da obstoja za odkup obrtniških izdelkov, kot je bilo že v začetku omenjeno, tako veliko zanimanje in povpraševanje, kateremu ni mogoče ustreči, kaže, da je bodisi obrt premalo razvita, bodisi, da industrijska proizvodnja ne zadoštuje, mogoče in verjetno pa je, da drži oboje. V zvezi s tem postaja vse bolj aktualno nadaljnje proučevanje obrtnišva, njegovega razvoja, mesta in vloge v družbeni proizvodnji. Ali naj obrt ostane takšno dopolnilno industrije kot kažejo izdelki danes in se v tej smeri razvija dalje, ali naj bo obrt predvsem uslužnostna dejavnost, ali oboje? Z-ek

Včeraj in danes

S seje sveta za prosveto in kulturo ljubljanskega okraja

Ljubljana, 6. okt. Včeraj je bila prva seja sveta za prosveto in kulturo OLO v Ljubljani, ki ji je prisotvovatelj tudi sekretar SPK LRS Vlado Vodopivec. Razpravljali so predvsem o pristojnostih okrajnega in občinskih svetov za prosveto in kulturo v novem ljubljanskem okraju. Materialno vzdrževanje predšolskih ustanov, osnovnih šol, osemletik in samostojnih nižjih gimnazij prevzamejo nove občine, ponekod pa bodo prevzele tudi višje gimnazije, n. pr. v Kamniku. Prav tako bodo občine prevzele skrb za vse nove šole, ki jih bodo ustanovile na svojem področju ter dajale sredstva za predvojaško vzgojo delavske in kmečke mladine in za centre za izvenarmadno vzgojo ljudstva. Razpravljali so tudi o razmeščanju učnega kadra v sedanjih pogojih pomanjkanja in potreb po učiteljih. Za namestitve je potreben prejšnji sporazum z okrajem, nato pa izda občina odločbo. Šole s svojimi šolskimi odbori bodo morale biti samostojne v izvajanju proračunov.

Svet je nato razpravljali tudi o potrebah gradnje novih šol, saj primanjkuje v okraju okoli 400 učilnic, kajti 163 osnovnih šol ima za 744 oddekov samo 336 prostorov ter je pouk skozi ves dan. Med drugim so tudi predlagali, naj bi občinski ljudski odbori razpisali štipendije za dijake splošnih izobraževalnih šol. L.

Razpravljali so o statutih okrajev Celja in Gorice

Ljubljana, 6. okt. — Včeraj je statutarna komisija republiškega zbora Ljudske skupščine LRS razpravljala o statutih okrajnih ljudskih odborov Celje in Gorice. Seje so se udeležili razen članov komisije predstavniki okrajnih in sekretariata za zakonodajne zadeve pri republiknem izvršnem svetu. V razpravi so ugotavljali skladnost s obstoječimi zakonskimi predpisi in dosedajno prakso v delu okrajnih ljudskih odborov. Ob zaključku so še sklenili, da bodo o statutih ostalih okrajev, razen Ljubljane in Maribora, razpravljali 11. oktobra.

Jubilej tovarne likerjev v Ajdovščini

AJDOVŠČINA, 6. okt. Včeraj je poteklo deset let, odkar so v Ajdovščini ustanovili tovarno likerjev, ki je danes doma in na tujem zelo poznana. Tovarna »Fruita« bo to obletnico praznovala v soboto 8. t. m., ko bo glavna tema seja občinskega sveta in druge slovesnosti. Sv.

Prihodnje leto bo republiški gasilski festival v Mariboru

LJUBLJANA, 5. okt. Danes je pod predsedstvom tov. Matevža Haceta zasedal upravni odbor Gasilske zveze LRS. Na seji, katere sta se udeležila tudi zastopnika državnega sekretariata za notranje zadeve tov. Kolenc in Rozman, so skupno proučili

K posvetovanju konservatorjev Jugoslavije

K včerajšnjemu poročilu o sprejemu Konservatorjev Jugoslavije, ki se udeležujejo sedanjega posvetovanja v Ljubljani, poljasnjujemo, da je sprejem prireditelj predsednik odbora za prosveto in kulturo pri Ljudski skupščini LRS Josip Vidmar in da so temu sprejemu prisotvovali še podpredsednik Ljudske skupščine LRS dr. Ferdo Kozak in nekateri člani izvršnega sveta LRS.

Elektrogospodarska skupnost Slovenije

Dnevno poročilo o stanju dotoka na rekah in indeks proizvodnje za 5. oktober 1953:
Srednji dnevni dotok v m³/sek. Drava, Dravograd 173 (l. 1954 — 251).
Sava, Moste 7,9 (l. 1954 14,8).
Sava, Medvedo 30.
Soča, Doblarje 22,4 (l. 1954 46).
Indeks proizvodnje v primerjavi s letom 1952 82.

Sporočamo žalostno vest, da je po dolgi bolezni preminil naš sin, brat, svak, stric

FRANC DRASLER iz Gorice pri Krškem
Dragoga pokojnika bomo spomili k zadnjemu počitku dne 8. oktobra 1953 na pokopališče v Leskovcu.
Užalostena mati Marija, brata Slavko in Ivan z družinama, sestere: Antonija, poročena Cihlar, Alojzija, poročena Kerin, Milka, poročena Račić, Dragica, poročena Lap in ostalo sorodstvo.

Le z investicijami bomo rešili problem tiskarstva

Posvetovanje o izdajanju učbenikov in zvezkov

Ljubljana, 6. okt. Republiški odbor sindikata grafičarjev je sklical sestanek zastopnikov sveta za prosveto in kulturo LRS, združenja grafičnih podjetij LRS, sindikata učiteljev in profesorjev, Državne založbe Slovenije ter drugih ustanov in podjetij, ki izdajajo šolske učbenike in zvezke.
Sklicatelj je imel namen medsebojno seznaniti prizadete čim bolj s problemi izdajanja učbenikov in zvezkov, da bi v prihodnosti preprečili razne nevednosti, ki jih je mogoče odstraniti ob sedanjih težavah papirniške in grafične industrije ter založbe.

Naši republikani je 242.000 šolskih učbenikov, dljakov in zvezkov. Če računamo, da rabi vsak izmed njih povprečno 30 zvezkov na leto, potem potrebuje Slovenija 7.260.000 zvezkov s 40 listi, za kar porabi 635 ton papirja. Slovenija ima dve podjetji, ki proizvajata zvezke in sicer »Karton« v Ljubljani in Industrijo papirnih izdelkov »Mepa« v Mariboru. Lani smo prejeli večje količine zvezkov tudi iz ostalih republik, letos pa so te dobave prenehale, kar je povzročilo precejšnje pomanjkanje tega učenega pripomočka. Medtem, ko je lahko »Karton« kril samo eno tretjino potreb v Sloveniji, je »Mepa« večino svoje proizvodnje zvezkov prodala iz komercialnih nagibov v ostalih ljudskih republikah z utemeljitvijo, da ima tamkaj tržišče tudi za druge svoje proizvode. Dokler bo občutno pomanjkanje papirja in bo združeno grafičnih podjetij dodeljevalo kontingente industriji papirnih izdelkov, bo morala tudi »Mepa« upoštevati potrebe v naši republici.

Pomanjkanje zvezkov bi omilili tudi na ta način, če učenci ne bi uporabljali debele zvezke z 80 listi, kot to marsikje zahtevajo učitelji na osnovnih šolah, ker bi se z ozirom na potrebe in današnje možnosti lahko zadovoljili s tanjšimi zvezki.
Tovarna papirja v Vevčah v okviru proizvodne kapacitete izpolnjuje svoje obveznosti, kolikor je v njeni moči, pri čemer je treba upoštevati izrabljene stroje. Potrebe so iz leta v leto večje, strojni park pa je v slabšem stanju kot pred vojno, saj so zastoji zaradi popravil na dnevnem redu.
Pri dodeljevanju kreditov založbam bi morali upoštevati potrebe za ustvaritev založ, ker se prične šolsko leto septembra, ne pa januarja. Gre namreč za blago, ki mora priti na trg v določenem času, torej v začetku šolskega leta.
Pereč problem je tudi z učbeniki. V letih po osvoboditvi učne načrte v šolah stalno izpopolnjujemo ter čakajo končne šolske reforme. Metodisti in pedagoški vidiki socialistične družbe pri šolskem pouku zahtevajo dobro pripravo in sestavo učbenikov, do česar pa lahko pridejo učitelji in profesorji le na osnovi prakse. Zato je razumljivo pogosto dopolnjevanje učbenikov za določene predmete. Ob razumevanju prizadetih prosvetnih delavcev bi se včasih lahko ogledali ponovni izdaji učbenika, če gre le za malenkostne spremembe.
Izrabljeni stroji naših tiskarn ogrožajo nadaljnje izdajanje šolskih knjig, kot na pr. vadnice za srbohrvaški jezik, matematične učbenike in tisk znanstvenih del. Podobno so težave z izdajanjem tiskovin za vsa področja gospodarske dejavnosti. Ker je tako otežkočena dokumentacija v podjetjih, ki potrebuje tiskovine za svojo administracijo, je tako tudi v večji meri omogočen gospodarski kriminal.
Rešitev teh problemov je predvsem v novih investicijah za obnovo in modernizacijo tiskarskega parka in strojev v papirnicah, ker so le-ti iztrošeni. Zato je odbor za prosveto in kulturo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS sklenil, da bo na prihodni seji razpravljala o problemih naših tiskarn in bo predlagala Ljudski skupščini, da bo proučila te vprašanje. B. L.

Miha Marinko v Trbovljah

TRBOVLJE, 6. okt. Danes je obiskal Trbovlje predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko. Dopoldne je imel v Partijskem domu konferenco s predstavniki oblasti in delovnih kolektivov okraja, popoldne okoli 17. ure pa je v spremstvu predsednika OLO Trbovlje Tineta Gosnaka, sekretarja OK ZK Viktorja Kovača in predsednika SZDL okraja Trbovlje Janeza Jesenška in ravnatelja trbovlejske rudnika Alojza Ribiča obiskal novi Delavski dom, katerega gradnja je že v zaključni fazi. I. K.

Boris Zihel v Lenartu

V četrtek so v Lenartu prve slavili svoj občinski praznik v počastitev ustanovitve Osvobodilne fronte. Za to slovesnost so pripravili vrsto pomembnih gospodarskih, kulturnih in športnih prireditev, ki se jih je udeležilo veliko ljudi iz bližnje in daljne okolice. Med pomembnimi gosti je bil tudi zvezni poslanec Boris Zihel, ki se je med drugim udeležil tudi slavnostne seje občinskega ljudskega odbora.

Omejitve električnega toka za široko potrošnjo v Mariboru

Maribor, 6. okt. Zaradi izredno nizkega stanja vode na Dravi je proizvodnja električne energije še nadalje nazadovala. Ze prejšnji teden so zato znova ustavili obratovanje večjih industrijskih podjetij, med njimi tudi tovarno dušika v Rušah. Ker pa je vode vedno manj, so morali odrediti še nadaljnje omejitve v potrošnji električne toka in omejiti dobavo električne energije tudi za široko potrošnjo. Elektrogospodarstvo v Mariboru je z današnjim dnem uvedlo omejitve tudi za gospodinjstva in obrtne obrate. V času od 8. do 11. ure in od 14.30 do 17.30 je v Mariboru ustavljena dobava za široko potrošnjo. Posebno so prizadeti obrtni obrati, ki delajo s stroji, pa tudi razni trgovski in gostinski obrati, ki imajo temne lokale in morajo imeti vse dan v sežanih dobi z vsemi sredstvi stremeti za tem, da se niti en sam vagon ne zadržuje po nepotrebnem deli, kakor je nujno. Poleg tega pa je vsakega lahko znano, da je amonitrat, četudi pomešan z mineralnimi primesmi, nevaren eksploziv, ki je povzročil že mnogo hudih nesreč. V tovarni dušika je zato tudi za najmanjše pošiljke amonitrata, ki se vskladiščijo, uvedena posebna straža in odrejeni še drugi obsežni varnostni ukrepi.
Pet nezavarovanih vagonov amonitrata na ruški postaji pomeni zato veliko nevarnost za vso okolico. Medtem ko so železniški organi v mnogih malenkostih zelo rigorozni, pa tu mirno dopuščajo, da ogromna količina — 50 ton — nevarnega eksploziva stoji nezavarovana na postaji ter ogroža javno varnost. B. O.

Ali ni več pomanjkanja vagonov?

Zaradi birokratizma stoji na postaji v Rušah že več dni 5 vagonov eksplozivnega amonitrata, ki bi ga tovarna dušika nujno potrebovala

Ali bomo na ta način dosegli višjo idejno-politično raven gostincev?

Daleč sem od tega, da bi izpodbijal dobrotomnost referata na III. gostinsko-turističnem zboru Slovenije, ki ga je imel tovariš Donža, še manj pa iste pozitivne in kritične ugotovitve v referatu, ki govore o odnosu gostincev do gostov in o tem, kakšen naj bi bil odnos gostov do gostinskega osebja. Zlasti bi poudaril konstruktivno misel o idejno-političnem liku gostinskega delavca, ki mora imeti kulturni odnos, ki pa seveda nima in ne more imeti nobene zveze s ponižnim klečepazenjem, niti pred domačini, niti pred tujim gostom. Nobenemu gostinskega delavcu ne sme manjkati patriotskega ponosa in samozavesti. Le kulturni in dostojni ter obenem samozavestni in pravilni moralno-politični odnos gostinskih delavcev do svojega dela in gostov, lahko dviga gostinskega delavca, ki s tem lahko najlepše izrazi tudi spoštovanje do samega sebe in pravilno vrednoti svoje delo. In treba je spoštovati tudi samega sebe in pravilno vrednotiti svoje delo, ki je mnogokrat zelo naporno, polno nevednosti in potrpljenja.

Ali ni več pomanjkanja vagonov?

Zaradi birokratizma stoji na postaji v Rušah že več dni 5 vagonov eksplozivnega amonitrata, ki bi ga tovarna dušika nujno potrebovala

Ali ni več pomanjkanja vagonov?

Zaradi birokratizma stoji na postaji v Rušah že več dni 5 vagonov eksplozivnega amonitrata, ki bi ga tovarna dušika nujno potrebovala

Maribor, 6. okt. Splošno je znano, kako velike težave imamo prav v jesenski dobi odkupov in povečanega izvoza zaradi pomanjkanja vagonov. Skoro vsa industrijska podjetja se bore za pravočasno dostavo surovin in drugih potrebščin, pa tudi izvozna podjetja imajo težave, ker ne morejo dobiti zadostnega števila tovarnih vagonov. Zaradi pospešene cirkulacije vagonov je bil skrajšan nakladalni in razkladalni rok ter so bil uvedeni tudi razni drugi ukrepi, da bi prometne težave, kolikor mogoče omilili in dosegli čim boljše izkoriščanje razpoložljivega prevoznega parka.
Tem bolj obsojanja vredno je, da se v tem položaju vagoni po nepotrebnem zadržujejo in kločajo iz prometa. Vsak neizkoriščen vagon lahko pomeni milijonsko škodo za naše gospodarstvo. Še strožjo obsodbo pa zaslužijo tisti, ki zaradi svoje birokratske svojglavnosti često po nepotrebnem zadržujejo normalno izkoriščanje vagonov, ker s tem ne povzročajo škode samo železniškim podjetjem, marveč tudi prizadedim podjetjem in skupnostim.
Tak primer beležimo prav te dni v Rušah. Tovarna dušika obdvoja iz Gorada v Bočni amonitrat, ki ga nujno potre-

buje za proizvodnjo umetnih mešanih gnobjil. Ta gnobjila so prav zdaj ob jesenski sežvi najbolj iskana. Zaradi težav z električnim tokom je proizvodnja teh gnobjil že v zastoju in bi bila pospešana proizvodnja tembolj nujna, toda pri železniški upravi v Sloveniji se je našel nekdo, ki birokratsko jaha na nekih nevdzdržnih dolečbah, ki jih je gospodarsko sočije že v dveh procesih zavrnilo. Tovarna amonitrata v Goradu je pravilno deklarirala pošiljko kot amonitrat z mineralnimi primesmi za proizvodnjo mešanih gnobjil in plačala predpisane prevozne stroške. Kontrola dohodkov v Ljubljani pa zdaj zahteva za vsak prispeli vagon doplačilo v višini 80.000 din, češ da je treba to blago drugače deklarirati, oziroma računati prevoz po nižji tarifi. Še dvakrat je železniška uprava v Ljubljani pred tem zahtevala tako doplačilo, ki ga tovarna dušika glede na predpise ni mogla priznati in je železniška uprava pravdo v obeh tožbah in v obeh instancah izgubila. Kljub temu pa še vedno trmasto vztraja pri svojih neutemljenih zahtevah, tako da tovarna dušika v Rušah prispelih vagonov ne more prevezeti, ker bi vsako povišanje prevoznih stroškov pomenilo hkrati občut-

Dr. Aleksander King v Sloveniji

V nedeljo zvečer bo prispel z orientekspresom v Ljubljano znameniti ang. znanstvenik in strokovnjak za produktivnost dela. Na povabilo Jugoslovanske nacionalne komisije za UNESCO in Zavoda za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu LR Slovenije bo imel dr. A. King v Ljubljani predavanje: »Mednarodno sodelovanje v uporabi znanosti in povečanju proizvodnosti dela.«
Dr. Aleksander King je znano in visoko cenjeno ime v angleški znanosti. Od 1947 do 1950 leta je bil šef sekretariata — znanstvenega odelka — pri lordu predsedniku britanskega sveta. Danes je dr. King šef informacijskega in znanstvenega oddelka za zvezo z inozemstvom departmana za znanstvena in industrijska raziskovanja. Hkrati je predsednik komiteja za produktivnost in uporabna raziskovanja. Ta komitej je upravno telo evropske agencije za produktivnost Organizacije za evropsko gospodarsko sodelovanje. Dr. King je tudi predsednik Federacije in član izvršnega odbora britanskega sveta.

Uredujejo: Sergej Vosnjak, Franček Drenovec, Aleksander Javornik, Milan Benko, Vilan Lopa, Stane Lipar, Boris Kramac

UREDUJEJO:
SERGEJ VOSNJAK (glavni in odgovorni urednik)
FRANČEK DRENOVEC (notranji politika)
ALEKSANDER JAVORNIK (gospodarstvo)
MILAN BENKO (finančna politika)
VILAN LOPA (kultura)
STANE LIPAR (sport)
ZA ORLENO ODGOVORI: BORIS KRAMAC

Poročevalec

OB ROBU dogodkov

Koga naj bi rešila?

Desničarski elementi, ki so sabotirali politiko reform, zahtevajo vlado »narodne rešitve« - Nepokorščina funkcionarjev v Maroku - »Faure še ni odkril vseh svojih kart«

Pariz, 6. okt. (AFP). Nocoj ob devetih zvečer bo francoska skupščina začela z debato o politiki vlade v Maroku. Pred tem bo Faure govoril še v zunanji politični odboru narodne skupščine. Faure je povedal, da bo najbrž že danes poskusil izpopolniti prazna mesta v vladi po ostavki nekaterih ministrov. Odstopili so vsi socialnorepublikanski ministri (bivši degolovci), razen ministra za promet generala Corniglia-Moliniera, to so: obrambni minister Kœnig, minister pri predsedstvu vlade Gaston Palewski, minister za bivše bojevnike Tributout in državni sekretar za prekomorske posesti Bayrou.

Po sestavku s predsednikom vlade so ministri, ki so odstopili, izjavili, da je zaradi vse resnejšega položaja v Severni Afriki in zaradi nevarnosti, ki groze državi, potrebno v najkrajšem času sestaviti vlado »narodne rešitve« s polnimi pooblastili, avtoriteto in stabilnostjo, kakršno zahtevajo trenutne okoliščine. V svoji izjavi pravijo degolovski ministri, da odstopajo, ker Faure hoče nadaljevati svoje delo, pri tem pa zahteva od vseh ministrov, da bi se odrekli navodilni vodstva njihovega gibanja in da se slepo pokore vsem ukrepom, ki jih misli storiti zaresitev maroškega vprašanja. S tem so degolovci še enkrat ponovili stanožaji komunističnega vodstva svoje stranke, ki zahteva vlado narodne rešitve, češ da je le-ta sposobna za reševanje položaja, ki ogroža obstoj francosko-afriške skupnosti in republikanskih ustanov.

Francoska vlada je imela danes sejo, ki je trajala malo manj kot eno uro. Ministri, ki so odstopili, niso bil na seji. Ministrski svet je pooblastil predsednika vlade Faurea, naj postavi v skupščini vprašanje zaupnice v zvezi z maroško politiko. Večina francoskih jutranjih listov sodi, da se je začela kriza francoske vlade. Središče spora med člani Faureove koalicije je maroško vprašanje. Degolovski poslanci, ki hočejo preprečiti vladin načrt reform za Maroko, so zahtevali, naj vlada opusti svoj načrt o sestavi kronskega sveta v Maroku. Obenem pa so podprli stališče generalnega rezidenta generala De la Toura, ki zaradi vojaških operacij in spopadov v protektoratu noče dati prednosti političnim ukrepom. »Francoski ministri, piše »Parisien Libéré« v zvezi s sejo vlade, bodo morali danes povedati, ali so za Faurea ali za De la Toura.

»Nihče ni iznenaden nad razvojem dogodkov v Severni Afriki, piše socialistični »Populaire«. Vsi dogodki so nekako na roke skrajnim reakcionarjem - naj gre za trdovratnost kolonov, za odločnost nacionalistov, ali za nepokorščino vojaških funkcionarjev, ki nečejo izvajati ukazov in navodil vlade. Po mnenju lista je položaj tako zavzven da podpira argumente nasprotnikov pomiritve. Vendarle se je vladi ponudilo posrečiti zlomiti odpor odstavljenega sultana Ben Arafu. Politični zastopnik vlade v Maroku Panafier se je v Tangeru sestel z Ben Arafu in izsilil od njega - tako poroča »Aurore« - privolitev za sestavo kronskega sveta. Kronski svet je glavna točka sporazumov v Aix les Bainsu, ker bo vodil delo bodoče reprezentativne maroške vlade, ko se bo pogajala s Francijo o položaju dežele.

Opornost degolovst proti načrtom vlade so se pridružil tudi degolistični disidenti, ki so davi objavili, da podpirajo predlog degolovst za imenovanje nove vlade. Proti tem menovom pa je ostro nastopilo vodstvo francoske socialistične stranke. Po silnočnji seji so socialisti objavili sporčilo, v katerem zahtevalo, naj se »v Maroku izvaja politika pogajanj in sodelovanj«. Prav tako so ostro obsodili stopostop degolističnih ministrov v vladi in zahtevali izvedbo zaključkov iz Aix les Bainsa.

»Egar Faure se ni vrgel vseh svojih kart, piše »Franc Tireur«. Degolistični ministri lahko odstopijo, toda če Edgar Faure nastopi pred parlamentom z izvršnim programom za Maroko, mu socialisti ne morejo odreči podpore in glasov, ki mu bodo potrebni. »Peron v Švico? LAUSANNE, 6. okt. (AFP). Švicarski list »Tribune del Lausanne« poroča, da namerava general Peron odpotovati v Švico. Kaže, da si je v ta namen najel vilo na obali Lemanskega jezera blizu Niona. Vila je blizu civilnega letališča, kjer lahko pristajajo tudi turistična letala.

ALŽIRU PRETI KRVAVA VOJNA

Pariz, 6. okt. (AFP). Generalni guverner Alžira Soustelle, ki je prišel v Pariz, je dal davi naslednje izjavo: »Alžirski problem sodi sedaj bolj v Pariz kot v Alžir. Sedaj bi bilo potrebno, da bi vlada in parlament vzela ta problem v svoje roke in dokončno določila svoje stališče. Dejal je tudi, da se on, kolikor more, trudi, da bi olajšal določanje stališča. Soustelle je prišel v Pariz, da bi Faure opozoril na to, da preči Alžiru nov upor. Politični in vojaški položaj v Alžiru se je hudo poslabšal. Voditelj alžirskih »nacionalne fronte« Mulai Merba je izjavil, da zahtevajo alžirski uporniki splošne parlamentarne volitve pod mednarodnim nadzorom, na kar bi novoizvoljena alžirska skupščina odločila o bodočih francosko-alžirskih odnosih. Samo pod temi pogoji, je rekel Merba, bi alžirski nacionalisti privolili na prekinitve osvobodilne borbe. Večina francoskih političnih strank pa je naprej mneni, da bi morala vlada v Alžiru nadaljevati s politiko močne roke. Generalni guverner Soustelle se je zato odločil, da bo oborožil vse francoske državljane, kakor tudi lojalne Alžirce, ki naj bi se borili proti nacionalistom. Samo v Departementu Oran so francoske oblasti večeraj oborožile nad 5000 lojalnih Alžircev.

»Soustelle je prišel v Pariz, da bi Faure opozoril na to, da preči Alžiru nov upor. Politični in vojaški položaj v Alžiru se je hudo poslabšal. Voditelj alžirskih »nacionalne fronte« Mulai Merba je izjavil, da zahtevajo alžirski uporniki splošne parlamentarne volitve pod mednarodnim nadzorom, na kar bi novoizvoljena alžirska skupščina odločila o bodočih francosko-alžirskih odnosih. Samo pod temi pogoji, je rekel Merba, bi alžirski nacionalisti privolili na prekinitve osvobodilne borbe. Večina francoskih političnih strank pa je naprej mneni, da bi morala vlada v Alžiru nadaljevati s politiko močne roke. Generalni guverner Soustelle se je zato odločil, da bo oborožil vse francoske državljane, kakor tudi lojalne Alžirce, ki naj bi se borili proti nacionalistom. Samo v Departementu Oran so francoske oblasti večeraj oborožile nad 5000 lojalnih Alžircev.

Arabska liga KAIRO, 6. okt. (Tanjug). - Danes je uradno objavljen dnevni red zasedanja zunanjih ministrov Arabske lige. Na tem sestanku bodo predvsem razpravljali o načrtu posebnega Eisenhowerjevega odposlanca Johnstona o izkoristitvi vodstva reke Jordana, potem pa o predlogu ministra Dullesa za rešitev arabsko-izraelskega spora, o problemih Severne Afrike, o položaju v Jemenu in o drugem. Kakor se vidi, v Arabski ligi glede vseh teh vprašanj ni soglasja, in generalni sekretar lige je predlagal, naj bi na zasedanju sklepali z večino glasov ter potem s predstavniki tistih držav, ki so glasovale proti, uvedli nadaljnje razgovore.

»Samo za službeno rabo« Washington, 6. okt. (AP). - Ameriško obrambno ministrstvo je uvedlo preiskavo zaradi objave dokumentov o ameriških letalskih postojankah v tujini, oziroma, kako to, da so bili natiskani, ne da bi bili označeni z geslom »samo za službeno uporabo«. Predstavniki ameriškega vrhovnega poveljstva je izjavil, da dokumenta niso predložili v odobritev obrambnemu ministrstvu, preden so ga objavili.

Dokument sta podpisala generala Maxwell Taylor in Nathan Twining, načelnika generalnih štabov armade in letalstva. V publikaciji so natančno navedeni kraji, kjer imajo svoje naprave ameriške letalske sile, od znanih velikih postojank pa do takšnih, za katere doslej ni vedel nihče. V glavnem kaže, da ima ameriško letalstvo na razpolago več kot 50 letališč v Veliki Britaniji, Nemčiji, Franciji, Severni Afriki in Japonski.

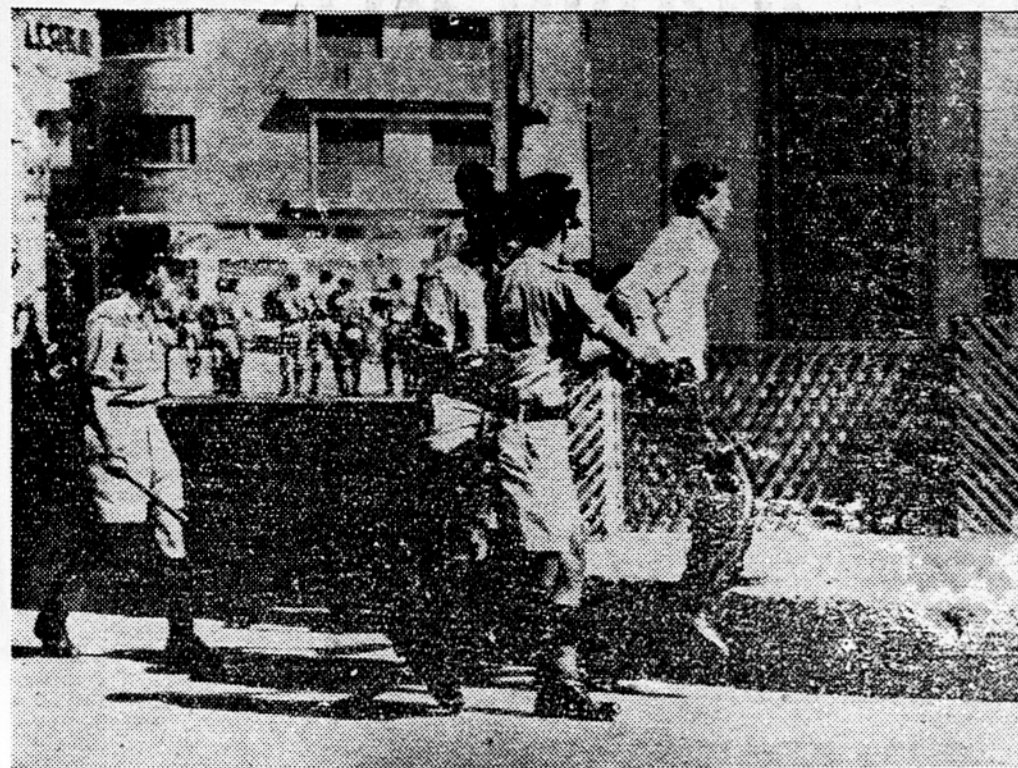
Križa vlade in volitve Rio de Janeiro, 6. okt. (Reuter). Ker predsednik republike Café Filho ni sprejel predlogov za devizne reforme, je odstopil finančni minister Jose Maria Whittaker. Z njim vred so odstopili tudi minister za transport, prosvetni minister in predsednik brazilske banke, ki so podpirali predloge finančnega ministra. Ta je predlagal devalvacijo cruzeira v odnosu na tujo valuto, to je znižanje cen blaga za izvoz. Razen tega je predlagal poenostavljenje deviznega sistema.

Pearson Molotov Moskva, 6. okt. (AFP). - Današnji sestanek kanadskega zunanjega ministra Lester Pearsona in zunanjega ministra SZ Večeslava Molotova je trajal dve uri. Na sestanku sta ministra govorila o prečitih mednarodnih vprašanjih, še posebej pa o vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu ženevske konference.

London, 6. okt. (Tanjug). Na letni konferenci britanske konzervativne stranke, ki se je davi začela v Bournemouthu je 4969 delegatov soglasno sprejelo resolucijo, ki zahteva, naj uvede vlada uspešno gospodarsko politiko z deželami Britanske skupnosti narodov. Minister za kolonije je v zvezi s to resolucijo naglasil, da je britanska vlada določila 120 milijonov funtov za razvoj kolonij in prihodnjih petih letih, a da so potrebne še večje podpore, kajti tako močne vzajemnosti med dominijoni in metropolo še nikdar ni bilo v pogledu pripravljivosti na obrambo kot so sedaj in da mora zaradi tega tudi vlada zaradi te vzajemnosti še več prispevati. Govoril je tudi finančni minister, ki je razložil gospodarsko situacijo države ter, ker se bo tako lahko »vporočil« med velikih sindikatov v laburističnem gibanju.

London, 6. oktobra (Tanjug) Aneurin Bevan bo kandidiral za poslanskega laburističnega člana, ker se bo tako lahko »vporočil« med velikih sindikatov v laburističnem gibanju.

NOVICE V SLIKI

Poveljnik britanskih oboroženih sil je davi uvedel policijskouru v Nekoriji, vasi, ki je na skrajnem zahodu Cipra. Takoj po temu odloku so preiskali vse hiše v vasi. Ukrep je sledil večerajšnjemu incidentu, ko je prebivalstvo s kamenjem napadlo vojsake, ko so smenali s posledji protibrilantske parole in grške zastave. Sedaj krožijo nad vasi letala. Poleg tega je davi prispejal v vas L bataljona nekoga britanskega polka, drugi del pa bo prispejal popoldne z ladjo. Na sliki: Prizor iz neredov v Lima-solu pred nekaj dnevi. Britanski vojak pelje arcairanega Grka.

PO SREČANJU V LUXEMBURGU

Adenauer v škripcih

Bonnaska vlada ne more podpreti nasprotnikov saarskega statuta, ne more pa tudi zahtevati podpore za njegovo izvajanje

Bonn, 6. okt. (Tanjug). Zahodnonemški tisk se v svojih komentarjih o sestanku Faure-Adenauer ne strinja z mnenjem uradnih krogov, da se lahko sprejme končni komuniké o saarskem vprašanju »z določenim za dovoljstvom«. Medtem ko v vladnih krogih izjavljajo, da je bil neupravičen strah, da bo moral Adenauer sprejeti objavo skupne francosko-nemške deklaracije v korist saarskega statuta, pa je tisk mnenja, da je sporočilo vendarle določeno pritisk na saarsko prebivalstvo, da bi glasovalo za statut.

Vladi bližnja »Die Welt« meni, da je bonnska vlada v sila kotljivem položaju: ne more se postaviti na stran nasprotnikov saarskega statuta, ker bi s tem preklicala svoj podpis, na drugi strani pa ne sme zahtevati njegovega sprejetja, ker bi se s tem spor še bolj zaostрил.

Pariški tisk pa se omejuje na objavo uradnega sporočila, vendar pa poudarjajo, da sta se obe vladi »strinjali glede izvajanja evropskega statuta«. Vendar pa prevladuje v pariških krogih mnenje, da s tem ni rešena bodočnost Posarja, ter je vedno manjše število optimistov, ki upajo v uspeh referendumu. Odkloniitev evropskega statuta bi verjetno povzročila v Nemčiji val zahtev, naj se začne nova pogajanja o priključitvi Posarja Nemčiji. Francoska vlada je mnenja, da bi bila v tem primeru oproščena obveznosti lanskega sporazuma, kar pomeni, da bi se okupacija Posarja nadaljevala do sklenitve mirovne pogodbe z združenjo Nemčijo.

Predstavnik zahodnonemške socialdemokratske stranke je sinoči izjavil, da so v Luksemburgu »spet prezeli dejstvo, da pričakuje javnost zavrnitve saarskega statuta ter da so zato možnosti, ki jih omenja sporočilo, osnova na napačnih začetkih. Izjavil je tudi, da je vprašanje, ali vsebina luksemburske deklaracije ni kršitev obveznosti o nevmesavanju, ki sta jo prevzeli obe strani s sporazumom o Posarju.

Podpredsednik parlamentarne skupine svobodne demokratske stranke Erich Mende pa je izjavil, da bo njegova stranka zahtevala od kanclerja Adenauerja, naj razloži besedilo luksemburske deklaracije.

Londonski »Times« poudarja, da sta Adenauer in Faure proučila možnosti, da bi rešila evropski statut Posarja. Toda po mnenju lista je še negotovo, ali bodo promenske stranke v Posarju ubogale nasvet Adenauerja in Faurea na volitvah 25. oktobra. Če bodo kljub pozivu Statuta odklonili, piše »Times«, bi bilo najbolje, če bi to vprašanje proučile države Zahodnoevropske unije, ki so se pridružile francosko-nemškemu sporazumu od oktobra lani. To bi bil najboljši način, da bi se izognili neposrednemu francosko-nemškemu sporu.

NEW YORK, 6. okt. (AFP). Letošnja proizvodnja v ZDA bo za okrog 60 milijard dolarjev večja kot lani. Letos je bilo zaposlenih 25 milijonov novih delavcev. - Osebnih davkov je bilo letošnje približno 30 milijard dolarjev ali 20 milijard več kot lani.

LONDON, 6. okt. (Tanjug). Dne 21. in 22. oktobra bo v Parizu sedaj sejevala trije zahodnih zunanjih ministrov kot zadnja priprava za ženevske konference. Ni še znano, če se ga bo udeležil tudi von Brentano.

LONDON, 6. okt. (Tanjug). Prihodnja konferenca predsednikov vlad Commonwealtha bo aprila ali maha prihajajoče leto pred obiskom Edena v Moskvi.

JKROG OROŽJA ZA EGIPT

Za Allenom še Trevelyan

Pri Naserju se vrstijo obiski diplomatov, da bi ga odvrnili od nakupa orožja na Vzhodu - Ljudsko posojilo za oborožitev

London, 6. okt. (AFP). V britanskem ministrstvu za zunanje zadeve potrjujejo, da se je danes britanski ambasador v Kairu Trevelyan sestel s predsednikom egiptovske vlade Naserjem in da je prišlo do tega sestanka po navodilih britanske vlade. Namen sestanka je sicer neobjavljen, obveščeni krogi pa menijo, da je bil sestanek v zvezi z dobavo češko-slovaškega orožja Egiptu. To je v enem tednu že drugi primer, da se je britanski veleposlanik razgovarjal s predsednikom egiptovske vlade, odkar je bil sklenjen sporazum Egipta s CSR o dobavi orožja.

Pomočnik ameriškega ministra za zunanje zadeve Allen je danes po svojem obisku v Egiptu in Libanonu z letalom odpotoval v Washington. Ameriški diplomat je nagovarjal egiptovsko vlado, da bi odpovedala svoj sporazum o nabavi orožja v CSR, videti pa je, da se mu to ni posrečilo. Allen je izjavil, da je njegov obisk v Egiptu in Libanonu omogočil voditeljem arabskih držav, da v »večji meri spoznavajo nevarnost komunističnega vdiranja na Srednji vzhod.« T njegove domneve pa ne potrjujejo nekateri arabski voditelji, ki se izražajo zelo skeptično glede oboroževalnega tekmovanja ter poudarjajo, da se je pred oči ali morda celo s pomočjo Zahoda povečala arabsko-izraelska napetost na Srednjem vzhodu.

V Egiptu so uvedli akcijo za zbiranje prispevkov in darov za nakupovanje orožja. Ta akcija se je začela takoj po objavljenju vesti, da je Egipt sklenil s CSR sporazum o nabavi orožja. Sindikat transportnih delavcev in delavcev v javnih službah so objavili, da bodo dali v sklad za nabavo orožja od vsakega svojega člana znesek ene dneвне mezd ali plače.

New York, 6. okt. (Reuter). - Današnji »New York Times« zahteva, naj ZDA, Vel. Britanija in Francija na vsak način preprečijo dobavo orožja Egiptu iz severovzhodnih držav. List pravi, da je s takimi dobavami »prekrišen duh Zeneve« in da je z njimi napravljena tudi velika ovira za razgovore, ki jih bodo imeli ta mesec zunanji ministri v Zenevi.

Kako bo reagirala armada? New Delhi, 6. okt. (Tanjug). Po poročilih o indonezijskih volitvah iz indijske prestolnice vodi nacionalistična stranka bivšega premiera Sastraamidjoja s približno milijon glasovi. Na drugem mestu je po nepopolnih podatkih konservativna muslimanska stranka Ulema, na tretjem so komunisti, na četrtem pa zmerani muslimani stranke Masduki.

Na podlagi to zdej objavljene rezultate sodijo indijski politični krogi, da bo prišla na oblast koalicijska vlada nacionalistov, ki se je morala umakniti julija po »uporu armade«. Sodijo, da tudi zdej vojska ne bo stala ob strani, čeprav ne verjamejo, da bo po volitvah postavila odkrite politične zahteve kot pred tremi meseci.

»Zaseben in prikrit pritisk generalnega štaba pa ni izključen«, poudarjajo v Delhiju in opozarjajo, da so v ozadju političnih zahtev armade že od nekdanji tuji interesi. Predvsem gre tu za indonezijska petrolejska polja.

od srede

ZENEVA - Po razgovorih med veleposlanikom ZDA in Kitajskje ki so trajali dve uri, so objavili poročilo, da se bosta veleposlanika vnovič sestala v soboto. Veleposlanika sta govorila o drugi točki dnevnega reda ameriško-kitajskih razgovorov, t. j. o rešitvi drugih spornih vprašanj med obema državama.

MOSKVA - Kanadski zunanji minister Pearson je v sredo prišel z letalom v Moskvo in na letališču ga je med drugim pozdravil sovjetski zunanji minister Molotov. Takoj po svojem prihodu je kanadski minister Pearson poudarjal, da se njegova vlada že od nekdanji zavzema za svobodo, blaginjo in mir med vsemi narodi. Poudaril je, da o tem pogledu ni dovolj samo sodelovanje med vlada, temveč da je potrebno tudi medsebojno razumevanje med narodi.

LUXEMBURG - V sredo so se začeli razgovori med predsednikom francoske vlade Faurem in zahodnonemskim kanclerjem dr. Adenauerjem. Kancler dr. Adenauer je kot prvi poročal o svojem obisku v Moskvi, nato pa sta oba državnika izmenjala svoje misli o tem, kaj se da pričakovati od najnovejših političnih svetovskih vlade. Razpravljala sta tudi o konferenci štirih zunanjih ministrov v Zenevi, na kateri bodo predvsem razpravljali o združitvi Nemčije v zvezi s problemom evropske varnosti. Politični opazovalci iz ZDA naglašajo, da je kancler Adenauer naglasil, da se ni mogoe govoriti o koncu hladne vojne in da je važen pogoj za zmanjšanje napetosti rešitev nemškega vprašanja. Po mnenju britanskih diplomatskih krogov bo pakt o evropski varnosti, ki ga bodo zahodne sile predlagale na konferenci zunanjih ministrov v Zenevi, imel obidno nenapadalne pakta. Zahodni Nemčiji je v tem paktu zagotovljena enakopravnost.

LONDON - Britanska laburistična stranka je objavila poročilo posebne komisije svojega glavnega odbora o organizacijskih vprašanjih. Komisija je predlagala temeljite spremembe v organizacijskem sistemu, da bi se udrile politične pozicije laburistov v državi. Komisija, ki je zdej poročala, je bila ustanovljena po volitvah meseca maja in dobila je nalogo, da ugotovi vzroke volilnega neuspeha.

BONN - Po uradnem poročilu zahodnonemške vlade je naglasno, da vidita Francija in Zahodna Nemčija v sporazumu rešitvi posarskega vprašanja temelji politike

Kongres »toryjev«

Butler o gospodarskem stanju države

London, 6. okt. (Tanjug). Na letni konferenci britanske konzervativne stranke, ki se je davi začela v Bournemouthu je 4969 delegatov soglasno sprejelo resolucijo, ki zahteva, naj uvede vlada uspešno gospodarsko politiko z deželami Britanske skupnosti narodov. Minister za kolonije je v zvezi s to resolucijo naglasil, da je britanska vlada določila 120 milijonov funtov za razvoj kolonij in prihodnjih petih letih, a da so potrebne še večje podpore, kajti tako močne vzajemnosti med dominijoni in metropolo še nikdar ni bilo v pogledu pripravljivosti na obrambo kot so sedaj in da mora zaradi tega tudi vlada zaradi te vzajemnosti še več prispevati. Govoril je tudi finančni minister, ki je razložil gospodarsko situacijo države ter, ker se bo tako lahko »vporočil« med velikih sindikatov v laburističnem gibanju.

London, 6. oktobra (Tanjug) Aneurin Bevan bo kandidiral za poslanskega laburističnega člana, ker se bo tako lahko »vporočil« med velikih sindikatov v laburističnem gibanju.

na četrtak

Začenjamo drugo obdobje gospodarskega razvoja

TOVARIŠ VUKMANOVIĆ-TEMPO O PEREČIH GOSPODARSKIH VPRAŠANJH

Beograd, 6. okt. (Tanjug). V delavski univerzi v Beogradu se je začel 3. oktobra pouk s predavanjem podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Svetozara Vukmanovića o perečih gospodarskih vprašanjih. V nabito polni dvorani delavske univerze je Vukmanović v svojem predavanju rekel:

»Svoje predavanje bi začel z tembo, da je bilo te dni pri tovi. Titu posvetovanje gospodarskih voditeljev in da smo na njem obravnavali gospodarski položaj ter glavno načelo, na katerem naj bi stonela naša gospodarska politika v prihodnjem obdobju.

Posvetovanje pri tovi. Titu je bilo v času, ki pomeni konec obdobja gospodarske izgradnje in začetek drugega obdobja gospodarskega razvoja. Ta razvoj zahteva formuliranje ustrezne gospodarske politike, ki naj bi jo uveljavili v naslednjem obdobju. Da bi ugotovili, v čem lahko

pričakujemo spremembe v gospodarski politiki, v gospodarskem razvoju dežele, moramo najprej kratko analizirati minulo obdobje. Vi veste, da smo v minulemu obdobju uveljavljali gospodarsko politiko, ki bi jo lahko označili kot politiko dviganja dežele iz gospodarske zaostalosti, politiko ustvarjanja izgradnje takšnega gospodarstva, ki jamči za gospodarsko neodvisnost dežele, torej izgradnjo takšnega gospodarstva, ki omogoča položiti gospodarske temelje za socialistični razvoj. To so bili cilji dosedanje gospodarske politike.

Res smo se zmeraj daleč od industrijske razvitenosti raznih dežel na Zahodu, ki so imele srečo, da so se cela stoletja gospodarsko hitreje razvijale, ker

so se industrijsko razvijale, ko smo živeli mi v tujem suženstvu in ko smo morali vse svoje sile naperjati v boju za narodno osvoboditev.

industrijo, industrijo proizvajalnih sredstev, in sicer močno razvili, to pa so naloge, ki zahtevajo ogromna sredstva. Zgraditi elektrarno ni majhna stvar. Hidrocentralo v Zvorniku gradimo sedem do osem let, požrla je ogromna sredstva, zahtevala je zelo mnogo časa. Zenica, Jablanica, Zvornik itd. so zahtevala ogromna časa. Finančna sredstva, ki smo jih investirali v te objekte, se še zmeraj ne

vračajo. Sele zdaj se začnemo vračati, torej čez nekaj let.

Ta sredstva smo vzel delno na račun standarda, o čemer sem govoril malo prej, delno pa iz amortizacije, iz razpoložljive predelovalne industrije, iz industrije za proizvodnjo potrošnih blaga, iz amortizacije stanovanjskega sklada, iz amortizacije raznih komunalnih služb, mestnega vodovoda, mestnega prometa itd.

vprašanje: obseg sredstev, ki jih upravlja podjetja, komune in republike, ter način njihovega upravljanja. Zaradi naše gospodarske politike so se zbirala pri teh organizacijah znatna sredstva, poraba teh sredstev pa je povzročala nadaljnje naraščanje cen in neslabilnosti na trgu. To je spet povzročilo iz naših strani blokado in imobilizacijo zornih skladov, kar je pri podjetjih okrepilo težnjo, da bi čimprej potrošila sredstva, da jim jih ne bi blokirali.

Mi si prizadevamo doseči v gospodarskem sistemu, da v naslednjem obdobju ne bi prišlo do takšnih pojavov. Za samsa sprememba gospodarske politike, o kateri sem doslej govoril, bo vplivala v smeri stabilizacije trga.

NAŠE GOSPODARSTVO NAJ NAM ZAGOTOVI NEODVISNOST IN SOCIALISTIČNO GRADITEV

Ko presojamo minulo obdobje, moramo imeti zmeraj pred očmi dejstvo, da smo morali v tem minulemu obdobju vzdržati srdit boja za narodno neodvisnost. Vsem tem obdobju izgradnje se je morala Jugoslavija boriti za neodvisnost. Da pa bi se mogla boriti za neodvisnost, je morala krepiti narodno obrambo in hkrati zgraditi vojno industrijo ter tako zelo močno obremeniti narodni dohodek. Mi vemo, da zgraditi tovarno smodnika, streliva, artilerije, pušk, mitraljezov, tankov, letal itd. — a vse to smo zgradili — ni preprosta stvar, da to ni lahko v zaostalem gospodarstvu in da zahteva to ne le velikanska sredstva za zgraditev tovarn, marveč tudi ogromna sredstva za začetek proizvodnje v teh tovarnah. To omenjam samo zato, da bi razumeli, da obramba narodne neodvisnosti ni prišla do izraza samo v tem, da smo dali velikanski del dohodka za narodno obrambo za zgraditev vojne industrije, marveč, da je to vplivalo tudi na našo gospodarsko politiko.

vzdržalo pritisk kogarkoli, če bo treba zagotoviti našo narodno neodvisnost in socialistično izgradnjo dežele.

Zato je razumljivo, da v vrsti obravnavanja posameznih problemov v dosedanjem gospodarski izgradnji niso izhodišče niso bili zmeraj gospodarski učinki, marveč da smo morali upoštevati, da bo našo gospodarstvo čim bolj

Svetozar Vukmanović-Tempo

sposobno in čim močnejše — ne avtarkično — marveč neodvisno, da nam nekateri krogi iz tujine ne morejo vsiliti takšnih pogojev, da bi se izneverili našim načelnim glediščem v notranji izgradnji in v mednarodnih odnosih.

ZMANJŠANJE INVESTICIJSKE GRADNJE NAJ PRIPELJE K STABILIZACIJI

Vse celotne dosedanje izgradnje je minilo. Mislim, da smo cilje, ki smo si jih zastavili v glavnem dosegli. To obdobje izgradnje je končano in ko govorimo o naslednjem obdobju, ko govorimo o spremembi v gospodarski politiki, moramo pogledati, katere so negativne strani, kakšno so zdaj še ostali problemi po takšnih gospodarski politiki, da bi lahko v naslednjem obdobju z ustreznimi spremembami v gospodarski politiki te težave odstranili. To je glavno vprašanje, ki zasluži zdaj splošno zanimanje, in o njem hočem spregovoriti nekaj besed.

govnim skladom, z izpremenjenim razmerjem v razdelitvi med investicijami in potrošnjo, oziroma drugačno sestavo investicij. To pa ne pomeni, da bo takšna politika privedla do inflacije, marveč nasprotno, da bo vrednost dinarja narasla že v prihodnjem letu, zlasti pa v prihodnjih dveh ali treh letih. Povedati hočem, za kaj gre. Ljudje, ki so se zdaj zadovoljili, ko so kupovali blago, ki jim trenutno ni bilo nujno potrebno, bodo morali plačati isto blago z dražjim denarjem, kakor so ga plačali zdaj, toda ne z inflacijskim denarjem, kakor so mislili. Po mojem mnenju bo zmanjšanje obsega investicijske izgradnje, kar moramo nujno uresničiti, v naslednjem obdobju privedlo do tega, da se bo zmanjšal pritisk kupnih fondov na razpoložljive blagovne fondove, to pa praktično pomeni ublažiti inflacijski pritisk in ubrati pot k stabilizaciji. Mi namreč mislimo, da je treba obseg investicijske izgradnje v naslednjem obdobju zmanjšati v glavnem pri tistih delih, kjer uporabljamo množično delovno silo, in sicer v glavnem nekvalficirano delovno silo z vasi. Tu gre za velikanska dela na hidrocentralah, na cestah, na novih železnicah itd. Mi bomo zmanjšali prav obseg delovne sile na teh delih. To se pravi, da bomo dopustili samo dela, kjer je moč kupiti mehancizacijo. To pomeni, da bomo, kolikor lahko da naša industrija novih strojev za izgradnjo hidrocentral, dovolili, da se bodo ta dela nadaljevala. To praktično pomeni, da se bo delno zmanjšal obseg investicij, delno pa bomo z večjo uporabo mehancizacije ceneje in hitreje gradili. Pri tem si ne smemo prizadevati, da bi umetno dvignili standard v enem letu na račun velikega zmanjšanja investicij, kaj pa bo v naslednjih letih bomo videli potem. Takšne politike mi ne nameravamo uveljaviti. Postopno, toda nenehno dviganje življenjskega standarda in zagotovitve takšne politike v osnovni razdelitvi narodnega dohodka bo eno izmed izhodišč bodoče gospodarske politike.

Na drugi strani je pomenilo dosegli to dvigniti se iz zaostalosti, ostreli se polkolonialne odvisnosti od tujine, kar je dragocen cilj.

Vse celotne dosedanje izgradnje je minilo. Mislim, da smo cilje, ki smo si jih zastavili v glavnem dosegli. To obdobje izgradnje je končano in ko govorimo o naslednjem obdobju, ko govorimo o spremembi v gospodarski politiki, moramo pogledati, katere so negativne strani, kakšno so zdaj še ostali problemi po takšnih gospodarski politiki, da bi lahko v naslednjem obdobju z ustreznimi spremembami v gospodarski politiki te težave odstranili. To je glavno vprašanje, ki zasluži zdaj splošno zanimanje, in o njem hočem spregovoriti nekaj besed.

Kaj pomeni za tempo izgradnje in stroške za dela neracionalna uporaba delovne sile, vam hočem pokazati na primeru. Bil sem v Nikšiću. Tam so gradili zemeljski jez z množično delovno silo, z lopatami. Če bi ustavili dela letos in prihodnje leto, bi lahko za denar, ki smo ga dali z lopatami gradečim delavcem, kupili buldožer ali dva in storili bi več in ceneje, kakor smo mogli storiti s takšnimi deli.

Podobovana neskladnost iz minulega obdobja razvoja gospodarstva se kaže tudi v močnem razvijanju težke industrije ter zaostajanju predelovalne industrije, industrije za široko potrošnjo, kmetijske proizvodnje itd. Z uveljavljanjem dosedanje gospodarske politike smo hoteli položiti temelje za nadaljnje gospodarski razvoj: razvili smo energetska bazo, razvili surovinsko bazo, zgradili strojno

Na drugi strani smo morali graditi nove tovarne za proizvodnjo elektrarniške opreme, za proizvodnjo turbin, generatorjev, kablov, izolatorjev itd. Vsega tega stara Jugoslavija ni izdelovala. To nalogo, velikansko nalogo, katere uresnitve zagotavlja temeljne pogoje za nadaljnji gospodarski razvoj, smo izpolnili. Zdaj proizvajamo štirikrat več električne energije, kakor je imela predvoj. Jugoslavija. Hkrati pa smo ustvarili pogoje in izobolali kadre v gradbeništvu, da lahko vsako leto povečamo proizvodnjo za milijardo novih kilovatnih ur, kar pomeni prav toliko, kolikor je imela stara Jugoslavija, kar pomeni, da lahko z lastnimi silami proizvajamo toliko energije letno, kolikor je imela stara Jugoslavija skupaj. Če upoštevamo, da smo to nalogo izpolnili v zaostali, polkolonialni deželi tako rekoč s povsem novimi kadri, si lahko mislimo, kolikšni

CILJ DOSEDANJE NAŠE GOSPODARSKE POLITIKE — DVIGNITI DEŽELO IZ ZAOSTALOSTI

Naj kratko povem, kakaj je v minulemu obdobju prevladovala prav takšna gospodarska politika, kakaj je bil cilj dosedanje naše gospodarske politike dvigniti deželo iz gospodarske zaostalosti. Takšna politika je sledila iz značaja gospodarstva stare Jugoslavije. Mi vemo, da je imelo gospodarstvo stare Jugoslavije značilen kolonialni značaj, da so bile v gospodarstvu stare Jugoslavije najbolj razvite prav tiste panoge industrije, ki so izkoriščale naravna bogastva dežele za njihov izvoz v tujino (rudarstvo). Jugoslavija je namreč znana kot dežela, bogata z rudninami: bakrom, svinčcem, železom, kromom, aluminijem itd. Znana je kot dežela, ki ima v svoji zemlji malone vse za industrializacijo potrebne kovine. V predvojni Jugoslaviji je na polkolonialno staro jugoslovansko gospodarstvo razvijalo prav tiste gospodarske panoge, ki so izkoriščale rudno bogastvo. V stari Jugoslaviji smo imeli zelo razvito izkoriščanje bakra, svinca, cinka, boksitne rude itd. Stara Jugoslavija je razvila tiste gospodarske panoge, ki so omogočale tujim kapitalistom, da so najlažje črpali naravna bogastva iz zemlje.

Podoben je položaj tudi glede lesa. Pred vojno je bilo razvito izkoriščanje gozdov v Jugoslaviji, toda izkoriščanje v najbolj primitivni obliki, to se pravi takšno izkoriščanje, ki je omogočalo tujim kapitalistom, da so izvažali les kot surovino iz naše dežele v tujino in ga tam predelovali.

Podoben je bil tudi položaj s tretjim naravnim bogastvom

stare Jugoslavije, s kmetijsko proizvodnjo. V naši deželi imamo možnosti takšne kmetijske proizvodnje, ki nudi različnejše prideleke; od subtropskih kultur do kultur, ki uspevajo na področjih s kontinentalnim podnebjem, v alpskem podnebnju itd. Znatne količine hrane, toda v obliki surovin, so šle v tujino, doma pa čisto ni bila zagotovljena niti osnovna predelava teh pridelkov.

Naravno je, da takšno stanje ni moglo ostati. Treba je bilo storiti vse, napalet vse sile, da bi čimprej dvignili deželo iz te polkolonialne zaostalosti. Izhodišče za to je bila nacionalizacija industrije, ki je bila lastnina tujega kapitala. Toda to je bil še le začetek. Industrializacijo je bilo treba zagotoviti. To pomeni, da je bilo treba ne le razvijati proizvodnjo rudnega bogastva, marveč smo morali razvijati tudi industrijo, tako da lahko predelujemo osnovne surovine. Praktično rečeno, treba je bilo razvijati predelavo bakra in svinčene rude, graditi valjarne bakra, valjarne cinka, graditi tovarne kablov, graditi industrijo, ki bo dajala polizdelke za nadaljnjo obdelavo v strojni industriji. Praktično to pomeni upoštevati surovinsko bazo v deželi in osnovno predelovalno industrijo. To je zahtevalo velikanske investicije, velikanska finančna sredstva z zelo dolgim rokom investiranja; to pa je bilo za našo deželo veliko breme.

Na drugi strani je pomenilo dosegli to dvigniti se iz zaostalosti, ostreli se polkolonialne odvisnosti od tujine, kar je dragocen cilj.

ZGRADILI SMO TEMELJE STROJNE IN ELEKTROINDUSTRIJE

V stari Jugoslaviji nismo imeli povezanega energetskega sistema, marveč ločene termoelektrarne ali hidroelektrarne, zgrajene na določenih mestih, zgrajene po nekaterih podjetjih za izkoriščanje rudnikov, denimo v Boru in Trepiču. Tudi v posameznih velikih mestih so bile manjše termoelektrarne. Vsa energetska baza stare Jugoslavije torej ni bila postavljenata tako, da bi koristila kot baza za industrijski razvoj dežele.

Naravno je, da naša dežela s takšno energetska bazo, ki smo jo podedovali od stari Jugoslavije, ni mogla ustari niti koraka naprej. Treba je bilo iz temeljev spremeniti politiko nasproti energetski bazi tako glede njene bistvene razširitve, kakor tudi njene povezovanja v enotni sistem. Mi smo morali postaviti energetska bazo tako, da bi omogočila industrijski polet dežele. Ta naloga je izredno težavna, zlasti če pomislimo, da smo morali večidel z lastnimi silami graditi svojo energetska bazo. To pomeni, da smo morali s svojimi kadri in večinoma s svojimi sredstvi zgraditi jezove in elektrarne, čeprav v stari Jugoslaviji sploh nismo imeli kadrov, sposobnih za takšno izgradnjo. Kadre smo morali kotalati med gradnjo.

Na drugi strani smo morali graditi nove tovarne za proizvodnjo elektrarniške opreme, za proizvodnjo turbin, generatorjev, kablov, izolatorjev itd. Vsega tega stara Jugoslavija ni izdelovala. To nalogo, velikansko nalogo, katere uresnitve zagotavlja temeljne pogoje za nadaljnji gospodarski razvoj, smo izpolnili. Zdaj proizvajamo štirikrat več električne energije, kakor je imela predvoj. Jugoslavija. Hkrati pa smo ustvarili pogoje in izobolali kadre v gradbeništvu, da lahko vsako leto povečamo proizvodnjo za milijardo novih kilovatnih ur, kar pomeni prav toliko, kolikor je imela stara Jugoslavija, kar pomeni, da lahko z lastnimi silami proizvajamo toliko energije letno, kolikor je imela stara Jugoslavija skupaj. Če upoštevamo, da smo to nalogo izpolnili v zaostali, polkolonialni deželi tako rekoč s povsem novimi kadri, si lahko mislimo, kolikšni

so bili napori našega delavskega razreda in naše Partije. Te napore in dosežene uspehe lahko primerjamo z napori in uspehom, doseženim v osvoboditvi dežele.

V stari Jugoslaviji prav zaradi tega polkolonialnega značaja njenega gospodarstva sploh nismo imeli razvite strojne industrije. Bile so samo posamezne delavnice, običajne majhne delavnice, v katerih so opravljali razna popravila, v bistvu pa je stara Jugoslavija uvažala vse potrebne stroje, elektrarniško opremo itd. iz tujine. Po vojni smo n. pr. zgradili industrijo železniških vozil, lokomotiv, vagonov, tovornih in potniških. Ta naloga nikakor ni bila lahka, toda brez njene izpolnitve bi težko računali z normalnim razvojem prometa, brez izpolnitve te naloge ne bi mogli govoriti o rekonstrukciji in modernizaciji prometa. Ali dalje, brez zgraditve tovarn kmetijskih strojev težko govorimo o razvoju kmetijske proizvodnje. Ali dalje, brez zgraditve tovarn kmetijskih strojev težko govorimo o razvoju kmetijske proizvodnje. Ali dalje, brez zgraditve tovarn kmetijskih strojev težko govorimo o razvoju kmetijske proizvodnje. Ali dalje, brez zgraditve tovarn kmetijskih strojev težko govorimo o razvoju kmetijske proizvodnje.

Pojdimo dalje. Zdaj gradimo predelovalno živilsko industrijo, sladkorno tovarne, oljarne, razne delavnice za predelavo sadja itd. Zdaj imamo razvito industrijo za proizvodnjo opreme za takšne industrijske naprave. Imamo tudi razvito industrijo za proizvodnjo raznih naprav, razvito industrijo za proizvodnjo orodnih strojev itd.

Naša strojna in elektroindustrija imata že zgrajene temelje. To ne pomeni, da se ne bi mogli še razvijati. Toda temelje te industrije smo zgradili in zdaj lahko razvijamo gospodarstvo v vseh smereh, v vseh panogah. To pa hkrati pomeni, da jugoslovansko gospodarstvo na več zaostalo gospodarstvo, da je storilo temeljne korake na poti k industrijsko razviti deželi.

TEŽO INVESTICIJO BOMO PRENELI PREDVSEM NA TISTE GOSPODARSKE PANOGJE, KI LAHKO Z NAJMANJŠIMI SREDSTVI DOSEŽEJO NAJVEČJE POVEČANJE NARODNEGA DOHODKA

Zaostajali smo torej za splošnim tempom razvoja industrije tiste proizvodnje, ki je proizvajala blago za široko potrošnjo. Sredstva, ki bi jih morali normalno določiti za vzdrževanje in izmenjavno zmogljivosti za predelovalno industrijo, zgošnjivosti komunalnih storitev, zmogljivosti stanovanjskega sklada, smo porabili za dodatno finansiranje, za zgraditev težke industrije, da bi čimprej industrializirali deželo, da bi jo čimprej dvignili iz gospodarske zaostalosti.

sklenili smo postaviti stvar tako, da bo vsako podjetje dalo nekaj iz amortizacije, nekaj, kar daje davek na dobiček, kar daje prispevek na plače zaposlenih v podjetju, za stanovanjski sklad v obliki odstotka od celotno izplačanih plač, in sicer v breme dobička. S tem se zvišala plača, na drugi strani pa se zagotovi vzdrževanje in izgradnja stanovanjskih prostorov. Stanovanjske najemnine se pa ne bi zvišale in tako se ognejo napaki, da bi se zvišali dohodki tistih, ki imajo lastna stanovanja.

Posledica tega je bila, da so nastale neskladnosti med proizvodnjo proizvajalnih sredstev, strojev, surovin itd. ter velikim številom zaposlenih, na drugi strani pa so kupni skladi, prav zaradi tega, ker nismo vzporedno dovolj razvijali proizvodnje potrošnega blaga, postali element stalnega pritiska na trg.

Neskladnost, ki je nastala iz minulega obdobja, je tudi nezadostno povečanje kmetijske proizvodnje. Očitno je, da bomo morali v naslednjem obdobju odstraniti prav to neskladnost tako, da bomo prenesli težo novih investicij s težke na predelovalno industrijo in kmetijstvo. To pomeni dati več sredstev za razvijanje industrije potrošnih dobrin, za razvijanje kmetijstva. To je tisti problem, ki bo nastal v naslednjem obdobju. Kaj to pomeni? Praktično to pomeni investirati v kmetijsko industrijo, v tiste gospodarske panoge, ki lahko z najmanjšimi investicijskimi sredstvi dosežejo največje povečanje narodnega dohodka. Kaj to spet pomeni? To pomeni bistveno spremembo v sestavi investicij, to pomeni povečanje investicij v industrijo potrošnega blaga, to pomeni investiranje v razvoj kmetijske proizvodnje, to pa nadalje pomeni močan razvoj proizvodnje potrošnega blaga. To pomeni prav nasprotno od tistega, česar so se nadejali ljudje, ki so spekulirali s potrošniškimi krediti.

Če bi nadaljevali to pot, to ne bi samo pomenilo udariti po standardu, marveč bi pomenilo, zavirati gospodarski razvoj v perspektivi. Zato smo ne le ustvarili pogoje za spremembo dosedanje politike, marveč je kratkoročno nemogoče nadaljevati dosedajno politiko.

Omeniti moram, da tudi pretirana proračunska potrošnja pritiska na trg. K temu pripomore načelo, da znaten del proračunskih izdatkov krijemo iz dobička podjetij. Zato bi bil mnogo boljši izhod, ki ga proučujemo zdaj, da bi proračune v glavnem krili iz davka na osebni dohodek. Treba si je torej prizadevati in neji nekakšno merilo, da bomo odstranili pritisk na podjetja, da bomo poskušali izhod zunaj podjetij. Naj bi obdavčili luksuzno potrošnjo, osebne dohodek, ne pa pritiskali na podjetja in ne dopuščali njihovega nadaljnega razvoja.

V čem se bodo zrcalile te spremembe? Te spremembe se bodo zrcalile v tem, da bodo vse panoge predelovalne industrije, ki doslej niso mogle razpolagati s svojimi amortizacijskimi skladi, dobile možnost, da se ta amortizacijska sredstva ne bodo mogla trošiti na drugi strani za zgraditev druge industrije. Isto se bo zgodilo tudi s komunalnimi ustanovami in stanovanji. Toda, da se razumemo. Mnogi so mislili, da bodo dosegli znatno zvišanje plač in da se bodo na tej podlagi najemnine zelo zvišale. To je bilo eno izmed naših mnenj predlogov, o katerem smo razpravljali. Tu pa smo zadeli na vprašanje, kaj bi pridobili, če bi zvišali plače in najemnine. V tem primeru bi bil vendarle na boljšem tisti, ki ima hišo, ki ima zemljo, ki je na pol kmet in na pol delavec. Mi bi lahko to sicer nekoliko popravili z davkom na hišo in posestvo. Toda naši blagovni fondovi tega za zdaj ne morejo prenesti. In

narav. Kupci se predvsem zanimajo za les in lesne izdelke, pohištvo, opremo, kmetijske stroje, kakovostna vina vinarskih združenj iz Kostanjevice ob Krki, Brežic in podjetja Vinarje, Brežice, za izdelke tovarne čokolade in likerjev iz Brezance in za druge izdelke. Izmed kmetijskih strojev so najbolj iskani brzoparilniki, mlinci, razne črpalke, vinske stiskalnice itd.

Posavski teden v Brežicah v polnem razmahu

Brežice, 6. okt. Gospodarska razstava in prireditve drugega Posavskega tedna so v polnem razmahu. Razstavišče obišče vsak dan nad tisoč obiskovalcev, domačinov iz Zasavja in drugih krajev Slovenije, pa tudi iz ostalih republik. V prvih dneh si je ogledalo razstavo nad 6000 obiskovalcev in kupcev.

Mnogi obiskovalci se zanimajo za kmetijske prideleke, sortno grozdje, sadje ter druge kmetijske in vrtnarske prideleke. Zelo jih tudi zanima način sortiranja in skladiščenja pridelkov. Stevilni grafiki in slikovni material seznanja interese za delom raznih odsekov in proizvodnih panog.

Posavski teden v Brežicah v polnem razmahu. Razstavišče obišče vsak dan nad tisoč obiskovalcev, domačinov iz Zasavja in drugih krajev Slovenije, pa tudi iz ostalih republik. V prvih dneh si je ogledalo razstavo nad 6000 obiskovalcev in kupcev.

Mnogi obiskovalci se zanimajo za kmetijske prideleke, sortno grozdje, sadje ter druge kmetijske in vrtnarske prideleke. Zelo jih tudi zanima način sortiranja in skladiščenja pridelkov. Stevilni grafiki in slikovni material seznanja interese za delom raznih odsekov in proizvodnih panog.

Letošnja razstava je organizirana na komercialni osnovi. Ze v prvih dneh so zabeležili zaključke nad 15 milijonov dinarjev.

Italijanski uvoz in izvoz olivnega olja. V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je Italija uvozila 9119 ton olivnega olja napram 10.642 tonam v istem razdobju lanskega leta.

Po podatkih centralnega statističnega inštituta pa je izvoz v istem razdobju znašal 5140 ton napram 8116 tonam v razdobju prvih sedmih mesecev leta 1954.

Letošnja razstava je organizirana na komercialni osnovi. Ze v prvih dneh so zabeležili zaključke nad 15 milijonov dinarjev.

Italijanski uvoz in izvoz olivnega olja. V prvih sedmih mesecih letošnjega leta je Italija uvozila 9119 ton olivnega olja napram 10.642 tonam v istem razdobju lanskega leta.

Po podatkih centralnega statističnega inštituta pa je izvoz v istem razdobju znašal 5140 ton napram 8116 tonam v razdobju prvih sedmih mesecev leta 1954.

Vsak dan nagradno žrebnje

24.9-9.10.1955

I. OBRTNIŠKI VELESEJEM NA "GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČU" V LJUBLJANI

KORISTITE POPUST NA ŽELEZNICI

25%

GR

IŠČEMO

za takojšnjo kampanjsko akcijo večje število SPOSOBNIH ZASTOPNIKOV (akviziterjev) za teritorij LR Slovenije. Ponudbe s potrdilom o nezakazovanju pošljite v glasni oddelek »Slov. poročevalca« pod št. 7488-A do 10. oktobra.

PRODAMO

več elektro-bencinskih agregatov (izvedba EISEMANN) na istosmerni tok, 220 V, 2 kW in

več Widia kron za svedre in države za svedre za vrtnanje v kamnolomih (izvedbe BOSCH)

Material je tovarniško nov.

Informacije: TEHNO IMPEX, Ljubljana, Beethovnova 14, telefon 23-915

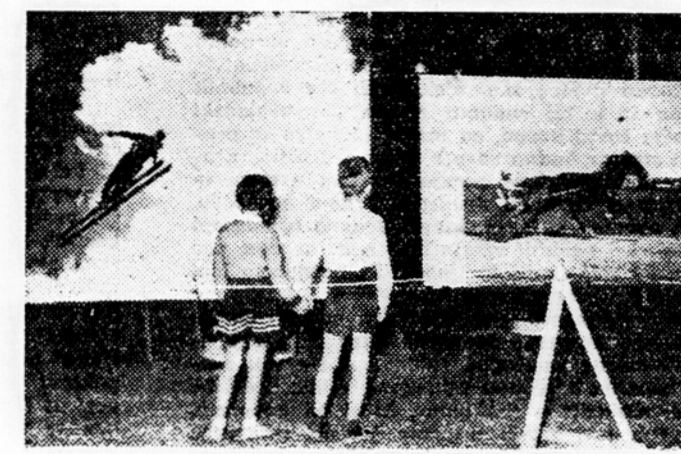
SPORTNI POROČEVALCI

MESTO ŠPORTU IN NJEGOVIM ORGANIZACIJSKIM OBLIKAM V NOVIH OBČINAH

V komunah - enotno telesnovzgojno delo

TELESNA VZGOJA OD OTROKA DO MLADINCA

Zakaj je otrok tako srečen, ko dobi lesenega konjčka, leto pozneje sanke, okrog 10. leta smučke in tam na prehodu od pionirje in mladinca še morda žogo? Zakaj gre tako rad na počitnice na kmete, kjer se lahko udeležuje na trati, seniku, drevju, ob potoku itd.? Ne smemo pozabiti, da je otrok razvojno bitje, ki se mora vsega, sleherne telesne spretnosti šele učiti. »Lahko je skakanje, plezanje, gugalnica, potrebo čuti po udeleževanju, telesne vaje so zanj biološka potreba.

Če otroku ni dano, da bi se dan za dnem igral na planem, če mladinu ni dano, da bi se uredil v teku, skakanju, plavanju, smučanju in drugih telesnih vajah, je popolnoma razumljivo, da se bo to nekje poznalo. Ne smemo pozabiti na biološki zakon, da opravki (telesne vaje) oblikujejo organe. Dobro izbrane in pravilne no dozirane telesne vaje pomenijo optimalno oblikovanje telesa, brezdolje pa pomeni zastoj in hiranje.

Pri mladinu govorimo o telesni vzgoji, pri odraslih pa o razvedrilih ali tekmovalnem športu. Zakaj se trudimo, da bi dali otrokom in mladincem obeh splošno primerno telesno vzgojo?

Prvi zaradi zdravja. Menda ni treba posebnih razlag o tem, da so tisti otroci, ki so vsak dan na planem (na dobrem zraku in soncu), ki se utrjujejo s telesnimi vajami poleti in v vodi, pozimi na snegu in ledu itd., bolj zdravi, odporni in živahni. O tem je že sto in tisoč zdravnikov povedalo svoje mnenje v prid telesni vajam.

Drugi zaradi pravilne rasti. Pravilno izbrane in pravilno dozirane telesne vaje, združene z zdravim načinom življenja, pomenijo dobro pobudo za telesni razvoj otroka kot celote in za rast posameznih organov. Dolga vrsta strokovnjakov se je ukvarjala z merjenjem telesne višine, teže, pljučne kapacitete; rezultati teh merjenj govorejo v prid tisti mladini, ki ji je dano, da hodi v telovadnico, na igrišča, v planine, na taborjenje.

Tretji zaradi pravilne drže telesa. Navidezno malenkostna stvar vendar pomembna. Vzravnavano, zdravo in lepo držo telesa lahko dosežemo s pravilnimi telesnimi vajami samo v mladih letih. Mladika je upogljiva; kaj je drevo došlo, je kar je. Podobno je s polnoletnim človekom.

Četrti zaradi stopnjevanja telesne zmogljivosti. Le-ta ni nikomur področje, vsakdo si jo mora privzgojiti z delom, z vajo. Le kako naj bi bil mladinec močan, hiter in vztrajen, če je prejel posebnih umetnih ukrepov zrasli iz množice.

Četrti zaradi pravilne rasti. Pravilno izbrane in pravilno dozirane telesne vaje, združene z zdravim načinom življenja, pomenijo dobro pobudo za telesni razvoj otroka kot celote in za rast posameznih organov. Dolga vrsta strokovnjakov se je ukvarjala z merjenjem telesne višine, teže, pljučne kapacitete; rezultati teh merjenj govorejo v prid tisti mladini, ki ji je dano, da hodi v telovadnico, na igrišča, v planine, na taborjenje.

Tretji zaradi pravilne drže telesa. Navidezno malenkostna stvar vendar pomembna. Vzravnavano, zdravo in lepo držo telesa lahko dosežemo s pravilnimi telesnimi vajami samo v mladih letih. Mladika je upogljiva; kaj je drevo došlo, je kar je. Podobno je s polnoletnim človekom.

Četrti zaradi stopnjevanja telesne zmogljivosti. Le-ta ni nikomur področje, vsakdo si jo mora privzgojiti z delom, z vajo. Le kako naj bi bil mladinec močan, hiter in vztrajen, če je prejel posebnih umetnih ukrepov zrasli iz množice.

Pomemben posvet ZŠS v »Tednu otroka« — Športno delovanje mora biti družbeno koristno — Osnovo zanj mora mladinca dobiti v šolah. — Športne naprave naj vzdržujejo komune, v katerih potrebujejo organe, in sicer ne komisijo, temveč ostalim svetom enakopraven svet za telesno vzgojo

V torko popoldne je Izvršni odbor Zveze športov Slovenije sklical v Ljubljani posvet članov Upravnega odbora ZŠS s predstavniki republikanskih športnih zvez. Udeleženci posveta so razpravljali v Tednu otroka o aktualnem vprašanju »Mesto športa in njegovim organizacijskim oblikam v novih občinah«. Z večurnega posveta — nekaj zapiskov.

Posvet je začel predsednik ZŠS Leopold Kresc, glavni referat pa je imel direktor Inštituta za telesno vzgojo v Ljubljani prof. Drago Stepišnik. Pojasnil je vlogo športa v življenju.

Šport ima za tisto vrsto telesnovzgojnega udeleževanja, ki je občutna predskoraj in napak — je metoda telesne vzgoje. Ključni so postavljeni za cilj. Razlikujemo dve vrsti udeleževanja: telesno in prostovoljno. Naloga telesne vzgoje v šoli je dvojna: skrbeti mora za razvoj mladega človeka, ko še ni telesno in umsko razvit, ko še ni sposoben za samostojno delo brez vodstva in nadzorstva, in vzbuditi občutek za vsakodnevno redno telesno vadbo, s katero si mladinca pridobiva potrebno kondicijo za uspešno opravljanje vsakodnevnih nalog. Redno športno udeleževanje ustvarja in ohranja harmonijo med človekovo telesno in duševnostjo, t. j. kondicijo.

Šport je prostovoljno udeleževanje za razliko od dejavnosti v šoli. Šport ne sme biti samo zabava. Utrjuje telo in značaj mladega človeka, obe vrli pa služita enakim namenom: usposabljanju mladine za izpolnjevanje dela v njeno osebno korist in zadovoljstvo.

V našem telesnovzgojnem pokretu od sedaj ni bilo enotnosti. Vse premalo smo se zavedali, da je v bistvu ena sama vzgoja, t. j. vzgoja v duhu današnjega časa — socializma vzgoja.

Kje naj poskrbimo za telesnovzgojno dejavnost? Vse oblike dela v športu ali partizanskih društvih bo potrebno tako izoblikovati, da bodo zajele čim več mladine v športno, v prostovoljno udeleževanje. Športno dejavnost in skrb naj velja šolsko-vezni mladini, ki bo s šestnajstim letom zapustila šolske klopi. Pri ustanavljanju redne telesnovzgojne dejavnosti je potrebno upoštevati strukturo prebivalstva, potrebe z ozirom na gospodarski značaj, želje in ostale čimsteje. Vse javne manifestacije naj služijo razvoju množičnosti, naj bodo koristne in vzporedne. Pri tem naj ne zanemarjajo težej tistih, ki bi radi v katerikoli panogi dosegli vrhunske rezultate.

Društva, ki naj služijo množicam, bodo nastajala torej tam, kjer se zbira čim več ljudi. Potrebno je ustanoviti največje možne ustanove in organizacije, ki se tako skrbijo za našega človeka. Odlučna vloga pripada v tem postopku organizaciji LMS.

Katera mladinca je najbolj potrebna napotki? Zlasti ona, ki zapušča šolo in odhaja na delo v tovarne in na polja. Za delavca ob stroju se naj trudi sindikalna organizacija. Na Finlskem n. pr. imajo v tovarnah razen direktorja še njevsovega pomočnika, ki se skrbi za mladinca, ne trudi kot samo za standard delavcev. Njegova naloga je, da skrbi za večjo sposobnost delavca, čeprav ne iz najplemenitejših namenov.

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

Kot tovarniški delavec je tudi kmetička mladinca potrebna telesne vzgoje. V družini otrok iz kmetičkih domov skoraj ni. Ponekod se niso obračunali s stariimi navadami in predskoti. Kaj pa pomaga, če je predskoti učitelj sprejel na travo in v svojo vlogo dekleta, »poredoval« pa je gospod župnik s klucem med starokopitne mamice: »Kakšno poljušanje!

V večjih mestih so potrebni športni odbori.

Dr. Dougan: V komuni potrebujemo organe — komisijo, ki naj bi bila odgovorna skupnosti. V odboru naj bodo zastopniki množičnih organizacij, pedagogi, zdravniki itd. V komunah lahko pokazemo na enotnost našega telesnovzgojnega delovanja.

Tov. Belopavlič: Novim občinam moramo v pomoč. Oslajšali bi morali delo, če bomo združili naše telesno vzgojo v enotno organizacijo. Vprašanje združevanja in nastop z združenimi močmi pred političnimi forumi sta osrednjega pomena. Ne komisijo, ki smo jih doslej imeli dovolj, temveč sveti so nam potrebni. V novih občinah potrebujemo svete za telesno vzgojo, ki pa morajo biti enakopravni ostalim svetom.

Tov. Jug: Čemu takšen pestilžen? V šolah smo dobili športni dan, na učiteljskih že lani traja ure telesne vzgoje, letos pa še na ostalih šolah. Osnova je torej tu. — Komunam naj vzdržujejo športne naprave in naj stipendirajo interese za telesnovzgojne šole. Vajenci in delavci so v našem telesnovzgojnem gibanju zares zastopani, medtem ko je sistem šolskih tekmovalni zgrešen: tekmujejo le člani športnih društev. Inštitut za telesno vzgojo naj pripravi v poklicni smislu nariše za učiteljske, ki bodo pozneje učili po naših vaseh.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Zveza športov Slovenije si je zadala še pred leti veliko in odgovorno nalogo. Vsega ne bo zmogla sama in brez pomoči. V pomoč bodo morali vsi, ki nam je mar mladine in splošne telesne kulture.

Nadaljujmo: Smučke v osnovne šole!

Na nedavnem plenumu upravnega odbora ZŠS so bila obravnavana nekatera pomembna vprašanja, ki bodo gotovo dokaj koristila pri uveljavljanju in razvoju smučarske organizacije. Ker smo se pred d. zim, bodo sprejeti sklepi lahko izvedljivi že letos.

Za začetek so bili potrjeni sklepi, ki so bili sprejeti že na redni letni skupščini spomladi. Onemogočeno naj smo dva od teh. Sankcije je postalo pri nas že zelo razširjena zenskokopitna panoga zlasti na Gorenjskem. Sankcije je smučarska organizacija sprejela v svoj delokrog, kar ugrejne biti za tovrstno zensko udeleževanje mladine zelo koristno. Sankcije bodo odslej delo pravilno organizirani, s čimer jim je zagotovljen uspešen razvoj, kar je še posebej vredno zaradi tega, ker se smučarstvo v osnovni šoli zlasti na Gorenjskem, kar ugrejne biti za tovrstno zensko udeleževanje mladine zelo koristno. Sankcije bodo odslej delo pravilno organizirani, s čimer jim je zagotovljen uspešen razvoj, kar je še posebej vredno zaradi tega, ker se smučarstvo v osnovni šoli zlasti na Gorenjskem, kar ugrejne biti za tovrstno zensko udeleževanje mladine zelo koristno.

Naslednji sklep zadeva sodelovanje naših tekmovalcev v znanstvenih tekmovanjih. Podpilot je zunanje omejevanje s pomočjo nekega priveditve in s tekmovalci, ki so za takšne tekme dovolj usposobljeni. To stališče SZS je zelo važno zaradi večjega zanimanja za domače priveditve, s čimer se utegne vrednost domačih tekmovalne dejavnosti močno okrepi.

VZGOJI SMUČARSKIH UČITELJEV VEČ POZORNOSTI Na plenumu je bilo ugotovljeno, da naše množično smučanje še ni takšno po obsegu in kakovosti kakor bi bilo potrebno. V organizaciji Partizan in v šolah je sicer že obsežna delavnost, vendar pri tem ni čutili sodelovanja smučarskih organizacij, ki bi morale to delo usmerjati s pomočjo svojih izvedencev. Res je, da so denimo, smučarski klubi močno zavzeti s skrbjo za pripravo tekmovalcev in za vzgojo tekmovalnega naraščanja. Kljub temu pa so doslej premalo skrbeli za vključevanje mladine, zlasti pionirjev.

Ker je pač treba za delo mladine nekoga, ki bi vedel učiti smučanje in voditi izlete, je bilo govora o pomanjkanju vadijteljev in učiteljev smučanja. Sprejeti je bil sklep naj bi vse podzveze in tako tudi zveza prirejale vsakoletne tečaje za vadijtele in učitelje. Da pa bodo prišli v te tečaje zares sposobni smučarji, so klubi dolžni prijaviti starejše izkušene tekmovalce, ki doslej v pretežni meri niso čutili dolžnosti za delo s pionirji. Pri tem seveda je razumljivo, bodo morali klubi nuditi novim in sedanjim učiteljem več moralne opore in tudi pomoči v opretni, takisto kakor so jo deležni naši tekmovalci.

Ugotovljeno je bilo, da so mnogi klubi in tudi podzveze skrbeli za pripravo množičnih tekmovalcev. Takšna tekmovalstva je treba podpirati in jih prireditelj naprej, toda samo v primeru, če ta mladina čez svojo zimo smuča pod vodstvom vadijteljev. Ob tej zahtevi se je pokazala velika vrzel v pomanjkanju vadijteljev in učiteljev, zato tudi sklep o nenehni skrbi za nove kadre.

SODELOVANJE UČITELJEV S TRENERJI Doslej pri nas med učiteljsko smučarje in trenerji ni bilo pravega sodelovanja. V vseh srednjeevropskih državah je takšno sodelovanje zelo tesno iz preprostejšega razloga, ker trener nadaljuje delo, ki ga je začel učitelj. Trenerji imajo več izkušenj in v humanem tekmovalstvu, medtem ko utegnejo učitelji voditi kaj več o metodnih in pedagoških načelih. Izmenjavati več izkušenj bi bila dragocena. Vsekakor pa bo treba v bodoče težiti, da bodo kandidati za trenerje poprej učitelji smučanja, kar je bilo posebej poudarjeno na plenumu.

Posebej je bil sprejet sklep o sodelovanju smučarskih organizacij z ostalimi množičnimi organizacijami. To sodelovanje je razumljivo tako, da bodo klubi nudili pomoč v sodniški in učiteljski smučarje predvsem šolah, društvo prijateljev mladine, sindikalnim organizacijam in tudi Partizanu. Takšne pomoči doseže skoraj ni bilo čutili in je treba storiti vse, da bodo klubi prenehali misliti samo na svoja tekmovalca in svoje tekmovalce.

MLADINO JE TREBA ODBAROVATI S SMUČMI Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

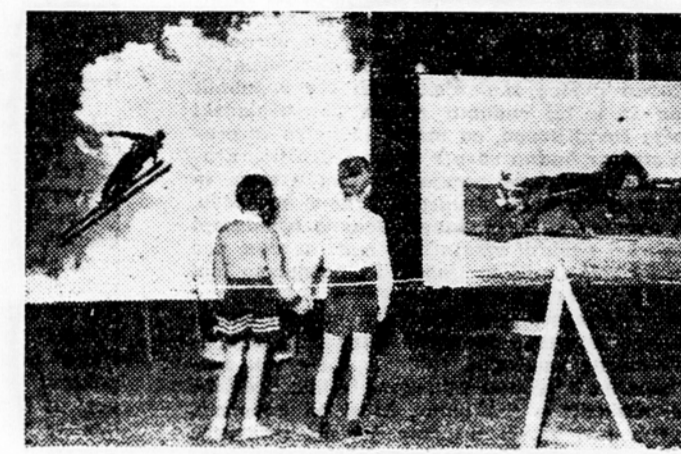
Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

Ob vsej skrbi za množično smučanje pa vendarle slej ko prej trčimo na dokaj težko vprašanje, vprašanje mladine in mladinca.

Če otroku ni dano, da bi se dan za dnem igral na planem, če mladinu ni dano, da bi se uredil v teku, skakanju, plavanju, smučanju in drugih telesnih vajah, je popolnoma razumljivo, da se bo to nekje poznalo. Ne smemo pozabiti na biološki zakon, da opravki (telesne vaje) oblikujejo organe. Dobro izbrane in pravilne no dozirane telesne vaje pomenijo optimalno oblikovanje telesa, brezdolje pa pomeni zastoj in hiranje.

Pri mladinu govorimo o telesni vzgoji, pri odraslih pa o razvedrilih ali tekmovalnem športu. Zakaj se trudimo, da bi dali otrokom in mladincem obeh splošno primerno telesno vzgojo?

Prvi zaradi zdravja. Menda ni treba posebnih razlag o tem, da so tisti otroci, ki so vsak dan na planem (na dobrem zraku in soncu), ki se utrjujejo s telesnimi vajami poleti in v vodi, pozimi na snegu in ledu itd., bolj zdravi, odporni in živahni. O tem je že sto in tisoč zdravnikov povedalo svoje mnenje v prid telesni vajam.

Drugi zaradi pravilne rasti. Pravilno izbrane in pravilno dozirane telesne vaje, združene z zdravim načinom življenja, pomenijo dobro pobudo za telesni razvoj otroka kot celote in za rast posameznih organov. Dolga vrsta strokovnjakov se je ukvarjala z merjenjem telesne višine, teže, pljučne kapacitete; rezultati teh merjenj govorejo v prid tisti mladini, ki ji je dano, da hodi v telovadnico, na igrišča, v planine, na taborjenje.

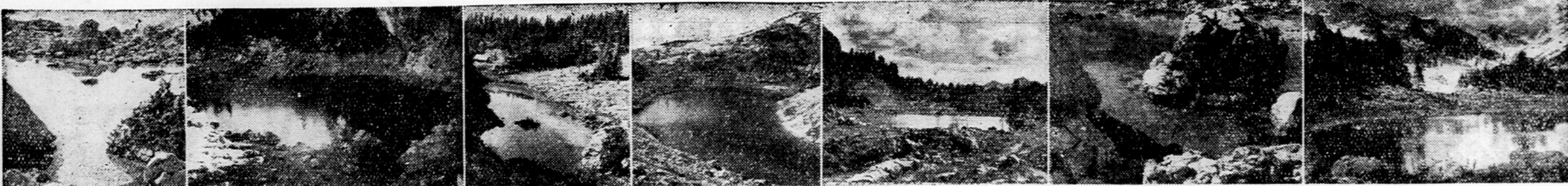
Tretji zaradi pravilne drže telesa. Navidezno malenkostna stvar vendar pomembna. Vzravnavano, zdravo in lepo držo telesa lahko dosežemo s pravilnimi telesnimi vajami samo v mladih letih. Mladika je upogljiva; kaj je drevo došlo, je kar je. Podobno je s polnoletnim človekom.

Četrti zaradi stopnjevanja telesne zmogljivosti. Le-ta ni nikomur področje, vsakdo si jo mora privzgojiti z delom, z vajo. Le kako naj bi bil mladinec močan, hiter in vztrajen, če je prejel posebnih umetnih ukrepov zrasli iz množice.

Četrti zaradi pravilne rasti. Pravilno izbrane in pravilno dozirane telesne vaje, združene z zdravim načinom življenja, pomenijo dobro pobudo za telesni razvoj otroka kot celote in za rast posameznih organov. Dolga vrsta strokovnjakov se je ukvarjala z merjenjem telesne višine, teže, pljučne kapacitete; rezultati teh merjenj govorejo v prid tisti mladini, ki ji je dano, da hodi v telovadnico, na igrišča, v planine, na taborjenje.

VELIKI ROKOMET

MOSKI: IV. KOLO 16. 10. Mladost Kranj : Rudar Trbovlje; Fužinar Ravne : Odred Ljubljana; ZSD Maribor : Svoboda Ljubljana; ZSD Celje : Partizan Krim Ljubljana; Partizan Crnomelj : Drava Ptuj.	ZENSKJE: VI. KOLO 30. 10. Partizan Crnomelj : Rudar Trbovlje; Drava Ptuj; Fužinar Ravne; ZSD Celje; Mladost Kranj; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje : Odred Ljubljana.	ZENSKJE: VII. KOLO 6. 11. Proletarec Crnomelj; Rudar Trbovlje : Odred.	MOSKI: VIII. KOLO 13. 11. Partizan Crnomelj : Odred Ljubljana; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje; ZSD Celje; Mladost Kranj; Drava Ptuj; Fužinar Ravne; ZSD Maribor; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje : Odred Ljubljana.	ZENSKJE: VIII. KOLO 13. 11. Partizan Crnomelj; Rudar Trbovlje; ZSD Celje; Mladost Kranj; Drava Ptuj; Fužinar Ravne; ZSD Maribor; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje : Odred Ljubljana.
MOSKI: V. KOLO 23. 10. Mladost Kranj : Rudar Trbovlje; Fužinar Ravne : Odred Ljubljana; ZSD Maribor : Svoboda Ljubljana; Partizan Krim Ljubljana; Drava Ptuj : ZSD Celje.	ZENSKJE: V. KOLO 23. 10. Svoboda Ljubljana : Proletarec.	MOSKI: VI. KOLO 30. 10. Partizan Crnomelj : Rudar Trbovlje; Odred Ljubljana; Mladost Kranj; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje : Odred Ljubljana.	ZENSKJE: VII. KOLO 6. 11. Proletarec Crnomelj; Rudar Trbovlje : Odred.	MOSKI: VIII. KOLO 13. 11. Partizan Crnomelj : Odred Ljubljana; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje; ZSD Celje; Mladost Kranj; Drava Ptuj; Fužinar Ravne; ZSD Maribor; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje : Odred Ljubljana.
MOSKI: V. KOLO 23. 10. Mladost Kranj : Rudar Trbovlje; Fužinar Ravne : Odred Ljubljana; ZSD Maribor : Svoboda Ljubljana; Partizan Krim Ljubljana; Drava Ptuj : ZSD Celje.	ZENSKJE: V. KOLO 23. 10. Svoboda Ljubljana : Proletarec.	MOSKI: VI. KOLO 30. 10. Partizan Crnomelj : Rudar Trbovlje; Odred Ljubljana; Mladost Kranj; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje : Odred Ljubljana.	ZENSKJE: VII. KOLO 6. 11. Proletarec Crnomelj; Rudar Trbovlje : Odred.	MOSKI: VIII. KOLO 13. 11. Partizan Crnomelj : Odred Ljubljana; Svoboda Ljubljana; Rudar Trbovlje; ZSD Celje; Mladost Kranj;

Jezer - Biserov

SEDEM DNI SONCA

Noge so nas z lahkoto nosile po strmem pobočju spoštovanja vredne Komarče, od koder smo med kratkim počitkom »preziraljivo« usmerjali svoje poglede v vsakdanjo, pa vendar čudovito bohinjsko dolino, ki se je kopala v zlatorumenih žarkih zahajajočega sonca. Ob skrivnostnem šumenju smrekovih in macesnovih gozdičkov ter v osvetojučem obsevu zelenih pobočij, iznad katerih sivi skalni ožanci pokroviteljsko dvigajo glave, je enakomerno odmevalo stopicanje po dobro nadelani in vsekovi na novo markirani poti, ki nas je vodila naprej v osrčje Zlatorogovega kraljestva. Kako vse drugačna je ta pokrajina, ko je ne pokriva deliško bela snežna odeja! Čeprav že malce ovela pisana preproga, daje slutiti kakor da je še nedavno hodil tod okoli znameniti slikar in spomtom oskropil po njej čopič z vsemi žvotopisnimi barvami.

Prvi pozdrav v tem otožnem jesenskem razpoloženju je veljal tajinstvenemu — tihotnemu Črnemu jezeru. Večerne hladne in sunkovite sapi se mu delate edino družbo, poostane sence mogočnih obronkih skal in vsa okolica nasploh, pa vzbujale ganjenemu popotniku občutek, da je to dragocen biser, vkovan v živo skalovje. Takih ter podobnih naravnih lesketajočih biserov je v tej čudoviti romantični triglavski dolini še šest — tja do vzhajajočega castiljubeja, od mraza in vetra razoranega Kanjavca, ki kot zadnji stražar budno varuje te neprecenljive dragulje. Kdo neki jih je tako dovršeno lepo posejal po tem nemem in tihotnem gorskem svetu? Drug je lepši od drugega! Vrhovi borovcev, macesnov in smrek ter vseh sosedov pa se podnevi zvedavo ogledujejo v njih. Da, za ta okras je poskrbel nevidni umetnik — mati narava, pač zato, da jo zna človek znova še bolj ceniti in ljubiti. Ti nepopisno lepi kraji res niso za bučne veseljake — in prav je tako!

V to naravno, še nedotaknjeno lepoto je pred 43. leti posegla človeška roka in posadila med dvema jezeroma čudovitih barv in bleśka — kako naj bi jih še imenoval, morda smaragdi, rubini...? Ne, ne, vsa kršna primerjava s še tako bogatimi besednim zakladom bi bila preslabo izražena — mično domačijo, namenjeno vsakomur, ki si od napornih, pa vendar prijetnih in veselih tur, zaželi prijazne besede, izdatnega okrepčila in potrebnega odhoda. Ta pravljični svet je dobil s tem žvotopisnicu zatočiščem še poseben poudarek — nekaj podobnega, kakor nam

je bujna domišljija že izza otroških let naslikala n. pr. kraljestvo palčkov z njihovimi nerazdružnimi prijatelji — ljubkimi živalicami. Palčkov žal ni, zato pa je namesto njih redka in cenjena divjad, med katero posebno kraljujeta gams in orek. Divjih koz je v teh krajih kar precej, vendar si lahko šteješ v posebno srečo, da jih lahko vidiš različne. Tropi teh plahih živalic se previdno pasejo po obronkih mogočne Tičarce, Zelnarice, Debelega vrha in okoli ter nabirajo novih moči za zimo; le kdaj pa kdaj, se pravi, kadar čutijo, da ljudi ni blizu, se posamič spuščajo tudi niže.

Ko smo prišli semkaj, tik nad jezero, nas je hrabri zastopnik teh boječih prebivalcev neverjetno korajžno in prijazno pozdravil. Presenečeno smo obstali in nemo zrlj vanj. Dobro rejeni gams vitkih nog, samo za lučaj (!) proč od nas, je najprej napravil nekaj atraktivnih skokov na mestu, s kakršnimi ti za drag denar ne morejo postrčiti niti v najboljših varietejih, nato pa se nam spoštljivo in globoko priklonil. Še nekaj kratkih sekund in gams jo je plešoč v lahmem ritmu ubral proti Stacamu, tja gori k svoji družini, ki se je verjetno že nemirno pasla med ruševjem in po nedostopnih pašnikih. Pozorni in skrbni poglavar je svojim zbranim brčkone sporočil pomirjevalno novico; v goste so prišli naši resnični prijatelji, ki nimajo nobenih zlih namenov. Zares, neskandajni ljubek pozdrav starim znancem. Morda se nam je bahavi plesalec prišel pokazat prav zdaj zato, da bi videli in občudovali njegovo pripravljeno za skorajšnje burne svatovske dni. Kdo ve, če bo vzdržal ta boj do končne zmage s svojimi brčda tudi močnejšimi tekmečji?

Da, tudi v tem spokojnem gorskem svetu bije vsako bitje borbo za obstoj...
Stane Lipar

Na razpotju pod Prehodavčevim stolpih proti Sedmerim. Pred kočjo pri Sedmerih je »Stabe« zadaj oskrbnica Cilka in njen mož Janez, v ospredju pa njuni mični pomočnici Franca in Marica. — Eden izmed divnih pogledov s te postojanke proti severu; v ozadju Zelnarica.

Turist, ki je prišel s Komne in premagal nevšečno Lepušnico, se prijetno odahne, ko ga pot privede v neposredno bližino gostoljubne kočje pri Sedmerih. Tamkaj je vse urejeno, še več, dom bo celo povečan, tako da boljši sprejel kar 100 politika željnih prijateljev planin. Leskreb za drva, ki bodo grela smučarje, jih tare bolj kakor prejšnja leta. (Foto: Zlatko Močnik)

NOGOMETNO PRVENSTVO TEČE SPET DALJE

DRUGI PARI, NOVE TOČKE (ali ne?)

V Ljubljani dvojni spored z Zagrebom

V prvem delu medicinskega šahovskega turnirja je naš Fuderer dosegel nekaj odličnih zmag. Žal pa je potem povsem popustil in celo zapravil vstop v turnir kandelavcem. Danes prišamo njegovo siljano partijo s češkim mojstrom dr. Filipom, v katero je vložil vse voljo po zmagi.

GRUNFELDOVA INDIKA
A. Fuderer — dr. Filip
1. d4 Sf6, 2. e4 g6, 3. Sc3 d5.

Medtem, ko se v kraljevski indijski obrambi izvede »ada« — e5 ali e6, je za Grünfeldovo indijsko obrambo značilna najprej udar d5 in šele pozneje e4 ali e5. Bell se poslužuje najostrejših variante.

4. e4 Sf6, 5. e4 Sf6, 6. be3 Lg7, 7. Lc4 f4, 8. Sc3 h6.
Običajno se igra e5, črni pa uporablja neko češko analizo. Fuderer takoj brezobzirno začne z rokadnim napadom.

9. h4 Sf6, 10. Ld6 Sf6, 11. h5 e5, 12. h5 h6, 13. Dd3 Dc8.
Preprečeno Dd3 in pritiska po liniji c. Češki mojstri in sekundanti so že triumfirali, češ da jim je Fuderer padel v pripravljeno domačo analizo.

14. Dg3 e4, 15. e4!
Filip obrača, Fuderer obrne! Nasprotniki so pričakovali takoj Dd4. Razvije se odočilen spored, v katerem je beli bolj račun.

15. ... Sf6, 16. Dd4 f6.
Tudi t5 bi vodilo do podobnega nadaljevanja.

17. Dh7 + Kf7, 18. Lh6 Tg8, 19. Sf4!
Prepušči kralja samoobrambi, toda po bespotebnem izletu srečno prislane na g1, kakor da bi roširal.

19. ... Dc3+, 20. Ke2 Dc4+, 21. Kf3 Dc3+, 22. Kf4 Dc8+, 23. Kf3 e5, 24. Dg6+ Ke7, 25. Lg7 e4+, 26. Df6 Ke7, 27. Kf4 e3, 28. Th7.
Črni se je vdal v brezupnem položaju, saj je grožnja Lf6+ prehudu.

Za Fudererja značilna partija. A. Preinfalk.

nost — Dinamo, Partizan — Zvezničar in Hajduk — Spartak.

V PRVI CONSKI LIGI so prišli do V. kola. Čudno naključje je nanosilo (zreb opravila

Po štirinajstrednem presledku se velja predvsem za tiste naše nogometne enajstorce, na katerih slonita ime in moč našega nogometna nazven — se bodo jutrišnjem spet vse vrtnale na domača igrišča po točke. Po dveh izdatnih zmagah nad prvaki sveta in po izbiri štirih polfinalistov za letošnji končni obračun o jugoslovanskem pokalu, bodo v nedeljo spet vsi zaigrali za plasman v medsebojni konkurenci. Oglejmo si na kratko to družbo pred naslednjimi koli.

V zvezni ligi je na vrsti celotno VI. kolo, ki je razporejeno na pare takole:

Crvena zvezda — Vojvodina, Proleter — BSK, Sarajevo — Velež, Zagreb — Radnički, Buduć-

v svoj posel ne glede na zadrege in zamere kogar koli, da bo imela Ljubljana pojutrišnjem kar dve conski tekmi na domačih igriščih.

Popoldne je bil na igrišču manjši telovadni nastop, ki ga je predvsem vrhniško društvo Partizana nastopilo pa je tudi nekaj domačinov. Za tem so bile tekme v atletiki, v katerih so sodelovali člani partizanskih društev iz Podčepca, Vrhnike, Brezovca in Loga. Glede na to, da so bile take tekmene v Logu prvič in da naprave na igrišču niso še popolne, so bili doseženi izidi kar zadovoljivi. Na tekmah bi si bili le želeli več domačinov. Najboljši tekmovalci so bili naslednji:

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

Člani: 100 m Pečkar (Vrh.) 12.0; 200 m Pristavec (Podčep.) 2:07.3; 400 m Igljič (Podčep.) 5:30 m; 800 m Drašler (Vrh.) 11:53 m; kroglja: Meršol (Podčep.) 11:80 m. Mladinci: 100 m Svete (Podčep.) 12.3; 200 m Svete (Podčep.) 2:13.1; daljina: Vučosevič (Vrh.) 5:15 m; kroglja: Drašler (Vrh.) 11:53 m; Mladinci: 80 m Pristavec 3:0; 100 m Pristavec 14.0; 150 m Lapajne 12:00 m; kroglja (4 kg): Turk (vse Podčep.) 9.05; Pionirji: 60 m Selan (Brez.) 8.5; Pionirke: Lukanič (Vrh.) 9.0.

OBŠČITE
IV. mednarodni tečen kože in obutve v Zagrebu od 9. do 16. oktobra 1955 v prostorih zagrebškega velesejma.

Predavanja in nasveti domačih in inozemskih strokovnjakov za kožno in obutveno stroko. — Razstavljeni so najnovejši modeli obutve. — 25% popusta na železnici.

KONČANO JE PRVENSTVO CELJSKE PODZVEZE
Pred dnevi je bilo končano prvenstvo celjske kegljaške podzveze v tekmovalstvu in narodnem slogu za moštva in posameznike. Med devetimi moštvi je prvo mesto zasedel Beton s 1047 podrtimi keglji, drugi je bil Kladivar s 1042 ter tretji Gradis-Šoštanj s 1049 keglji.

Med posamezniki je imel največ uspehov Klemenčič (Gradis-Šoštanj), ki je podrl 1115 kegljev. S istim številom podrtih kegljev se je na drugo mesto uveljavil Vanovšek (Beton), 3. Zagorec (Beton) 1111, 4. Gerđina (Kladivar) 1093, 5. Karadžole (Kladivar) 1091, 6. Smedič (Kladivar) 1079, 7. Igljič (Kovinotehna) 1063, 8. Podkrižnik (Gradis-Šoštanj) 1054, 9. Tomc (Beton) 1035 in 10. Zorko (Kladivar) 1034.

Na republiškem prvenstvu v narodnem slogu 8. in 9. t. m. v Mariboru so sodelovali prvih dveh posameznikov ter prva tri moštva. M. B.

Upravni odbor
Tovarne pohištva »STILA«, Koper
razpisuje

mesto GLAVNEGA RAČUNOVODJE

Pogoji: večletna praksa v industrijskem podjetju. — Plača po tarifnem pravilniku in dogovoru. — Nastop plačuje takoj ali po dogovoru.

»Svetovno prvenstvo je bilo organizacijsko brezhibno. Bilo je prekrasno orazneno, ne le za vas ampak tudi za vse udeležence in za Mednarodno kanuistično zvezo. Po pravici ste lahko ponosni na

»Svetovno prvenstvo je bilo organizacijsko brezhibno. Bilo je prekrasno orazneno, ne le za vas ampak tudi za vse udeležence in za Mednarodno kanuistično zvezo. Po pravici ste lahko ponosni na

tekmo ob 8.30 bošna potemtakem na stadionu v Šiški igrala Metalac in Ljubljana, popoldne ob 15. uri (z vnesnimi točkami v atletiki) pa na centralnem stadionu Trešnjevka in Odrad.

Kar se napovedi tiče, ne pravimo rajši nič. Toda, če pojde vse prav, bi morali ta dan le nekoliko močneje zapisati v naše razpredelnice.

Ostali pari tega kola so še: Branik — Split in Gorica — Rijeka, kar tudi nekoliko podpira upanje, da bo v nedeljo morda le pospravili kakšno točko več, kakor smo bili vajeni do sedaj.

V ljubljansko-primorski ligi: Graficar — Triglav, Tabor — Postojna, Mladost — Slovian, Aurora — Izola in Krin — Ilirija.

V mariborsko-varaždinski ligi pa: Tekstilac (V) — Maribor, Sobotič — Rudar, Jedinstvo — Mladost (O), Tekstilac (O) — Kladivar, Nafta — Bratstvo in Zagorac — Sloboda.

Slednjič se bodo za izkupiček iz tega kola pomerili še v Karlovcu Karlovac in Segesta in v Zagrebu Lokomotiva in Sibenik.

V donošnih ligah srečanjih so nasprotniki tega kola razdeljeni takole:

Poljska nogometna enajstorka Guardia je odigrala svojo drugo tekmo v Jugoslaviji in izgubila v Beogradu proti Crveni zvezdi 2:5 (2:2).

V polfinalu za jugoslovanski nogometni pokal sta bila pariz izžrebana takole: Hajduk — Spartak in BSK — Crvena zvezda. Tekmi bosta v Splitu in Beogradu.

Odbojkaška ekipa Mladost je v Beogradu premagala moštvo Partizana 3:0 (15:11, 15:11, 15:4).

Kombinirani ekipi domače Rijeke in Branika iz Maribora sta se boksalci neodločeno 10:10 z ekipo Konstanza iz Zah. Nemčije.

Na mednarodnem šahovskem turnirju kandidatinj za svetovno prvenstvo so bile v sredo odigrane prekinitvene partije. Wolpert (SZ) je premagala Poljakinja Holub, medtem ko sta bili partiji Zvorkina (SZ) — Mossini (Argentina) ter Silence (Francija) — Kertes (Madžarska) ponovno prekinjeni. Na tabeli je kar pet tekmovalk, ki imajo po 2.5

točke, in sicer Lazarevič, Borisenko, Grasser, Curje in Stever. Sodejnikovičeva je na sedmem mestu z 2 točkama.

V nedeljo 9. t. m. in v sredo 12. t. m. bosta v Dubrovniku in Splitu mednarodni tekmi v vaterpolu med reprezentancama Madžarske in Jugoslavije. Obe tekmi bo v obeh mestih tudi plavalni turnir, na katerem bodo sodelovali najboljši plavalci iz obeh držav.

Košarkarska zvezna prvenstva tekma XVII. kola med Montainim in Mariborom se je v Zagrebu končala z visoko zmago domačih 86:58 (39:29). Najboljši Mariborčan je bil R. Vračko (29).

ZADNJA (NAJBREŽ) KOLESARSKA DIRKA V ŠIŠKI
Delavsko športno društvo Ilirija v Zgornji Šiški prireja prihodnjo nedeljo potoško kolesarsko prireditev na 3 in pol km dolgi kolesarski progi, ki vodi izpred Doma Partizana skozi Koseze, ob koncu bivše mladinske proge na desno do Dravelj in od ondod nazaj na cilj pred Dom Partizana.

Prireditev bo medkulbarska s sodelovanjem večjega števila dirkačev iz raznih klubov in bo obsegala naslednje posebne dirke: dirko novincev (v krogu 1 km), dirko novincev (v krogu 1 km), dirko novincev (v krogu 1 km), dirko novincev (v krogu 1 km).

Spored bo torej lahko pritegnil marsikaterega gledalca.

dobro, ves potek brez pripombe. Predsednik mednarodne slalomске Komisije Charles de Coueremaout piše:

»V Jugoslaviji smo bili očarani in odšli smo z odličnimi spomini. Švicarska kanuistična zveza sporoča med drugim:

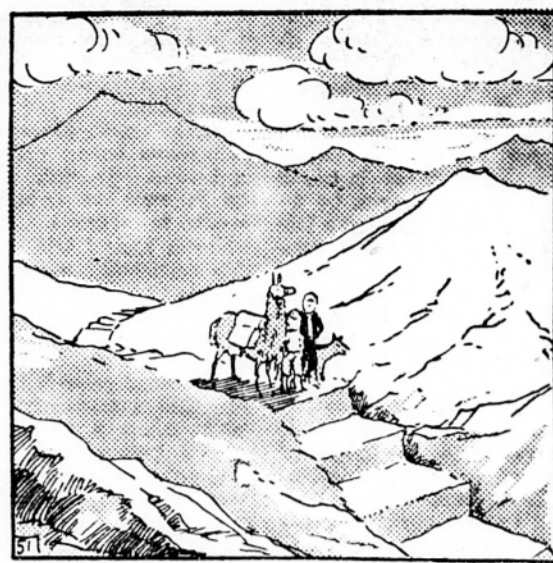
»Priprave prvenstva in kongresa so bile izvedene s tolikšno tehnično dovršenostjo in skrbjo, da so pokazale vašo veliko organizacijsko sposobnost in »mo vam hvaležni, da ste nam omogočili udeležbo. Tudi Vzhodni Nemci ne kažejo manj navdušenosti. Zahvaljujemo se za vzorno organizacijo svetovnega prvenstva. Naša najjača želja je, da bi začetek prijateljske odnose z jugoslovanskimi športniki lahko še naprej širili in poglabljali. Iz časopisnih poročil tujeja tiska diha isto priznanje. Naj navedemo ime člana Emilia Pickla v »Steyer Zeitung«.

»Jugoslavija je izkazala kot vredna gostiteljica in je pripravila svetovno prvenstvo kot pravi praznik narodov, ki goje slalomski šport. IV. svetovno prvenstvo v Tacnu je dalo Jugoslaviji častno ime v vrsti narodov. Našeta priznanja

PISE: JANEZ TRNOVC

ZAOČETOM

RISE: MIKI MUSTER

49. Proti večeru sta dečka prispela po državni cesti do male indijanske vasi, kjer sta sklenila prenočiti. Starejša Indijanka, ki sta živela v revni koči na začetku vasi, sta ju z veseljem vzela pod streho in jima za večerjo še postrela s polento in lamjnim mlekom. Kos polente je ostal tudi za Kunija, ki je maglo in hlastno pospravil. Nato sta legla na travo.

50. Naslednjega dne sta prispela do stopničaste ceste, vodeče po bregu navzgor, naravnost čez gorski greben. Bila je še ostanek prometne poti iz časa vladanja Inkov. Stari Tavantinsujci niso poznali vso, zato so imeli speljane čez gore le stopničaste poti. Kuni je stekel po njej naprej, Bojan je vodil na vrvi lamo. Zoran pa je stopical navzgor zadnji.

51. Potovanje po stopničasti cesti je dečka močno utrudilo. Najrajši bi bila ostala kar na vrhu in tam počivala, a tega nista ne mogla ne smela storiti. Vedela sta, da morata brž ko mogoče priti do kake dolnice, da napaseta lamo in si zajameta vode za pitje in kuhanje. Na grebenu sta zato ostala le nekaj minut in zrla navzdol v globoko gorsko dolino pod pobojem.

ŠE NEKAJ...

PO SLABI DRUŽBI RADA GLAVA BOLI

V gostini Stari Tisler v Ljubljani se je 16. t. m. zbrala vesela družba. Veselo razpoložena se je ob hitrem prazničnem steklenic še stopničaste in kmetijske se je v prostoru in stare gostilne razlegalo razposajeno petje še kakih trideset možkih srl.

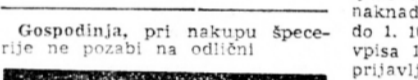
Razigrana družba je privabila na znane cvetke, med katerimi je bila tudi že večkrat kaznovana ženska Jeseničnik. Ko je stopila v gostilno, je z izživljenimi kometnimi pogledi, obmetavala veselo moške, tako dolgo, da je v njej posejdel J. F. in ji začel dvoriti, ker je prevajenica uvidela, da v tem lokalu ne bo mogla uspešno izvesti pridobitvenih operacij, je odločila kavalirja sprejeti drugam. Sita sta k Slatiču, kjer sta bila in jedla, nato pa sta jo mahnila v bar Nebotičnik, kjer si je pustila stredi z vsem najboljšim in zadržanim. Pri vsem tem pa je veličastno nalivala pijačo v kavalirjev kozarec in ga spretno vzpodbujala k hitrejšemu pitju. Ko je proti pustu družba začela odhajati iz bara je bil J. F. še močno okvaren. Pilačo zapletka je pustil svoji »dama«, ki ji je dal v ta namen nekaj točkov. V baru sta se tudi sporazumela, da bosta pričakala belega dne kar v gostilni. Tako sta tudi stala J. F. se je močno vžigal zleknil pod vročo nož Jeseničnikove in se kmalu zadržal v globok sen, ki je asten je pijanemu glavo. Ko so ga prebudili sončni žarki, ni bilo o njegov »dama« ni sluha ne duha, z njo pa je izginil tudi njegova nova kampanjasta sukinja in denarnica z dokumenti, ter štidesetimi točkami. Ko so organizirali Jeseničnikovo še isti dan, so našli pri njej še 18 točkov, devdesetkrat, ki je na podoben način spejala na led že več »priljubnostnih« kavalirjev, je tudi to pot silajno uspešno — vendar si je veselje nad izdatno žetoni ostavil organu TNZ, ki so jo zmet nastavlili na zatožni klopi, kjer se bo v kratkem zopet zagovarjala.

CEJENJEM GOSTOM. IZLETNIKOM IN LETOVISČARJEM SPOROČAMO, DA SRNO V NEDELJO, 2. OKTOBRA 1955, ZAKLJUČI ČILI LETOSNJO SEZONO IN OBRATOVANJE NA GRADU BORLU. Iskreno se zahvaljujemo za izredno številne obiske ter se pripravljamo za prihodnjo sezono. Preko zime obratuje naš bife pri boriskem mostu.

KMETIJSKA ZADRUGA KRŽEVEL PR LUTOMERU RAZVEJAVIJA ŽIG PRAVOKOTNE OBILICE, VEŠKOSTI — DOŽINA 31 MILIMETROV, ŠRINA 12 MILIMETROV IN Z BESIDILOM: KMETIJSKA ZADRUGA Z. O. J. KRŽEVEL — PR LUTOMERU. — Žig pogrešamo od 21. 9. 1955. Zlorabo preključujemo za neveljavno.

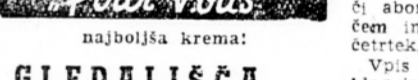
ČE VELIKO STOJIŠ, ALI MNOGO HO-DIŠ, DAJ TVOJIM NOGAM OSVEŽUJOČE KOPEL Z »JELA« SOLJO. Poizkusi in povej drugim, da je »JELA« sol edinstvena.

Gospodinja, pri nakupu špecerije ne pozabi na odlični

»KROSAN« že poznaš kot najboljša sredstva za ohranitev krompirja pred gnitjenjem. Pravočasno si ga oskrbi v zadrugi, semenarstvu, drogeriji.

Žena je tako lepa — kot njena polt! Deva Vitamin Krema je jamstvo za Vašo lepoto!

GLEDALIŠČA

DRAMA LJUBLJANA
Sobota, 8. okt., ob 20. Miller: »Lov na čarovnice«. Premiera. Ortočuvna predstava sezona 1955-56.
Nedelja, 9. okt., ob 20. Miller: »Lov na čarovnice«. Izven.

OPERA
Petek, 7. okt.: Zaprtlo!
Sobota, 8. okt., ob 19.30: Smetana: »Prodana nevesta«. Izven in za podelitve.
Nedelja, 9. okt., ob 19.30: Puccini: »Madame Butterfly«. Gostovanje Emilie Georgieve, prvakinje Sofijske Opere, in Rudolfa Francila. Izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Gledališka pasaja
Petek, 7. okt., ob 20. Čenov: »Ujva«. Abonma red Petek Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 8. okt., ob 20. Leskovec: »Dva bregova«. Izven.
Nedelja, 9. okt., ob 20. Anouilh: »Colomba«. Izven.

Sentjakobsko gledališče Ljubljana — Mestni dom
Sobota, 8. oktobra ob 20.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.
Nedelja, 9. oktobra ob 18.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.
Nedelja, 9. oktobra ob 20.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Gledališka pasaja
Petek, 7. okt., ob 20. Čenov: »Ujva«. Abonma red Petek Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 8. okt., ob 20. Leskovec: »Dva bregova«. Izven.
Nedelja, 9. okt., ob 20. Anouilh: »Colomba«. Izven.

Sentjakobsko gledališče Ljubljana — Mestni dom
Sobota, 8. oktobra ob 20.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.
Nedelja, 9. oktobra ob 18.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.
Nedelja, 9. oktobra ob 20.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Gledališka pasaja
Petek, 7. okt., ob 20. Čenov: »Ujva«. Abonma red Petek Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 8. okt., ob 20. Leskovec: »Dva bregova«. Izven.
Nedelja, 9. okt., ob 20. Anouilh: »Colomba«. Izven.

Sentjakobsko gledališče Ljubljana — Mestni dom
Sobota, 8. oktobra ob 20.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.
Nedelja, 9. oktobra ob 18.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.
Nedelja, 9. oktobra ob 20.: Konfino: »V soboto se poročim, veseliga, izven.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Petek, 7. okt., ob 18. Shakespeare: »Othello«. I. šolski abonma.
Sobota, 8. okt., ob 20. Shakespeare: »Othello«. sobotni abonma in izven.

UMRLI
Dotrpel je v 67. letu starosti moj ljubi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOZE HOCEVAR upokojenec
Pogreb dragega pokojnika bo ganes, 7. okt. 1955, ob 15. uri iz Jozefove mrliške vežice na pokopališču Zale. — Zalužec: Jena Julijana, sinova: Jozef in Stanislav, snaha: Antonija in Rosemarij, vnuki: Bredl, Ladko, Joško in Peterček ter ostalo sorodstvo in Ljubljana — Bern, 5. 10. 1955.

SOLSTVO
Fakulteta za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo v Ljubljani obvešča vse novice, ki so naknadno vložili prijave za vpis do 1. 10. 1955, da je poslednji dan vpisa 10. 10. 1955. Sprejeti so vsi prijavljeni. Dekan.

KONCERTI
Slovenska filharmonija obvešča abonente repriznega abonmaja in ostale zainteresirane, da bo ponovitev simfonjskega koncerta za rdeči abonma z dirigentom Matačićem in solistom Ciccolinijem v četrtek, 13. t. m.

RAZPISI
Dijaški dom v Kranju sprejme za takoj vzgojitelja in vzgojiteljico s fakultetno izobrazbo, višjo pedagoško šolo ali učiteljskim. Stanovanje za neporočene zagotovljeno. Ponudbe na upravo doma.

RAZPIS
Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov razpisuje Komisija za razpis mestni direktorjev gospodarskih organizacij Občinskega ljudskega odbora Ljubljana—Vič

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

RAZPIS
Upravni odbor zdravstvenega doma v Lutomeru razpisuje naslednje delovni mesti:

KINO

»UNION«: franc. nova barva film »Cigan Barona. Brez tednika.«
»MAGNET«: amer. barva film »Magnet.«
»KOMUNA«: amer. barva film »Komuna.«
»SLOGA«: amer. film »Osamljena bitka.«
»VIC«: amer. barva film »Meč in roža.«
»SISKA«: ameriški barvisti film »Lahko je ljubiti.«
»TRIGLAV«: ameriški barvisti film »Lahko je ljubiti.«
»SLOGA«: amer. barva film »Magnet.«
»VIC«: amer. barva film »Meč in roža.«
»SISKA«: ameriški barvisti film »Lahko je ljubiti.«
»TRIGLAV«: ameriški barvisti film »Lahko je ljubiti.«

MALI OGLASI

GOSPODINJSKO POMOCNICO — pridno in pošteno, vajeno kuhe in otrok sprejem takoj — Strajn, Askercova 1. 18907-1

KMETIJSKO POSESTVO RAVNIK, p. Nova vas, sprejme v službo družino za kmetijske živine — Starost vsaj nad 35 let. Večša može. Stanovanje zagotovljeno. plača po tarifnem pravilniku. 18904-1

GOSPODINJSKO POMOCNICO — zanesljivo, dobro kuharico, zdravo in dobroščno, isčen kmetijski družini z otrokoma. Zglaste se od 3. do 4. ure na naslov v ogl. oddelku. 18904-1

GRABENO PODEJTEJE »Novogradnja«, gradbišče »Catek« v Cakovcu, neposredno pri kolodvoru, išče večje število kvalificiranih zidarjev. Prejemki po tarifnem pravilniku, celotno delo obračunavamo po normi. Delo zagotovljeno tudi vsi zimo. Uprava gradnje, Cakovce. 18935-1

ABSOLVENTA nižje kmet. šole za opravljanje evidenčne službe na kmetijskem gospodarstvu Crlje. Apače. Nastop službe možen takoj. Plača po tarif. pravilniku. Pisemne prošnje z opisom eventualne dosežane službe in življenjskim opisom dostavite na gornji naslov do 15. oktobra 1955. 18948-1

»RASIČA«, tovarna čipk in pletenin, Gornje in Ljubljani, sprejema vajeke za uk. pletilske stroke. Pogoji: 2. raz. niž. gimn. ali uspešno dokončano 6-letno osnovno šolo. V postev pridejo zainteresirani iz bližnje okolice, oz. oni, ki imajo status novence na razpolago. 18949-1

ZASTOPNIŠKO PODEJTEJE sprejme perfektno korespondentko za nemški jezik z znanjem nemške stenografije. Ponudbe v ogl. odd. pod »Zastopstvo«. 18786-1

MIZARSKI MOJSTER, vsestranski sposoben in isni strokar, išče primerno zaposlitev. Ponudbe pod »Lesni strokovnjak« v ogl. odd. 18949-1

TAKOJ SPREJMEMO v službo žensko pisarniško moč za vodstvo osebnih poslov in stalno zavarovanje, dobro mol. obvladati tudi strojeplje. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pisemne prošnje z opisom dosežane službe pošljite na upravo »Gradbenega podjetja TRNOVO«, Kolezjska 4, Ljubljana. Prošnje sprejemamo do 10. X. 1955. 18904-1

»SNAŽILKO za 4-urno zaposlitev v popoldanskem času isčemo. — Naslov v oglasnem oddelku. 18929-1

»SOFER — mehanik D kategorije, želi spreminiti službo, po moč. — Naslov v ogl. odd. 18931-1

»DRVA grem sekati na dom. Naslov pustite v ogl. odd. pod »Drva«. 18968-2

»SD GRADIS išče postavljača za postavljanje kegljev v popoldanskem in večernih urah. Javite se popoldne od 16.—17. ure na kegljišču Gradisa, Malenškova ul. 1. 18981-2

RADIO »Telefunken 5 + 1 prodam. Meriak, Trubarjeva 78. 18970-4

»PRODM žensko in moško italijansko kolo, Čufarjeva 21-1 prodam. desno. 18930-4

»POHISTVO, ohranjeno, skoraj novo, zelo ugodno prodam zaradi selitve. Poizve se: Petek, Colzova 2. 18973-4

»AVTOMOBILSKI MENJALNIK — 3 brzine naprej in nazaj, ameriški tip, dobro ohranjen — prodam. Naslov v ogl. odd. 18932-4

»VOJVODJANSKA AGENCIJA — predstavništvo Ljubljana, Tavčarjeva 3, telefon 21-639. 20-302 in 20-059 Vam preskrbi namizno grozdje, industrijsko grozdje za predelavo — več vagonov po 25, 29, 30, 32 in 34 din, po kvaliteti in vrsti. Ker primanjkuje ječmice, je odločitev nujna. 18927-4

»PRODM železni prostoroček — dobro ohranjen, štedilnik in otroško dvokolo. Ogled na Poljanski c. št. 11-p od 7. do 14. ure. 18906-4

»OSBENI AVTO »Fiat 1500« (4-11-15), 5-sedejni, v dobrem stanju, in osebn. avto DKW, uporaben »Meisterklasse«, na prodaj. Cena po dogovoru. Nam. v oglasnem oddelku ali tele. 31-088. 18930-4

»SADOVNJAK s hišo, vinogradom in gozdom prodam. Informacije: Cokan Ernest, Velenje, Sentilj, Laze. 18938-4

»SIVALNI STROJ »Singer« prodam. Naslov v ogl. odd. 18954-4

»ZENSKO KOLO »Puch« prodam. Wolfova 5-11. 18952-4

»UGODNO prodam železno blagajno 180 X 60 z vsemi ključi. Na prodaj. Cena po dogovoru. 18951-4

»DIFERENCIAL »Fiat 509« ter 22 m 3-faznega električnega kabla prodam. Ponudbe v ogl. odd. pod »Kabel«. 18926-4

DNEVNE VESTI

KOLEBAR
Petek, 7. oktobra: Marija
Na današnji dan leta 1865 se je rodil v Prekmurju zdravnik dr. Franc Mohorič. Spisal je med sto daljših tujdnih razprav, izdal pet pesniških zbirk in objavil tudi nekaj glasbenih razprav.

7. oktobra 1998. leta je bila objavljena prva knjiga pesne in Hercegovine k Avstriji. Turške okupatorje je zamenjala prav tako brutalno okupatorska avstrijska vojska. V zaslednih pokrajini je kmalu prišlo do ostrih bojov za politično, kulturno in versko samostojnost. Med tem bojem je avstrijska zasledena oblast preganjala vse napredne bosanske rodoljube.

POZIV: Pododbir UROJ, terena »Tone Tomšič«, obvešča vse rez. oficirje, ki niso mogli udeležiti streljanja na določeni dan, da lahko to storijo vsak dan do vključno sobote 8. X. od 15 do 17. ure. Pogodbir UROJ terena »Tone Tomšič«

UPOKOJENCI PODRUŽNICE CENTER:
Udeležite se koncerta pevskega zbora Okrajnega odbora društva upokojencev v soboto ob 20. in v nedeljo ob 17. v domu »Svobode« na Viču.

Maturantni letnika AB 1944-45 trpovske akademije se sestanejo 8. oktobra ob 20. uri na Bellevue za 10-letnico mature. Pridite vsi! Planinci, udeležite se otvoritve obnovljene pespiti v Kamniško

Veletrovinna v Ljubljani išče: nižjega komercialista (iko) fakturistko strojepisko pomožno pisarniško moč — lahko tudi začetnica iz ekon. srednje šole.

Ponudbe z navedbo dosežane zaposlitve v oglasni oddelku »Slovenskega poročevalca« pod »Stalnost«.

Rudnik rjavavega premoga Zabukovca razpisuje mesto RAČUNOVODJE

Pogoji: dovršena srednja šola s najmanj 5-letno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Plača po tarifnem pravilniku — dogovoru.

Pisemne ponudbe z navedbo dosežanega službovanja pošljite do 15. oktobra 1955 na upravo rudnika.

RADIO CENTER, trg. podjetje na debelo in drobno, Ljubljana, Dalmatinova ulica 13 in Cankarjeva ulica 3

vam nudi **veliko izbiro radijskih sprejemnikov in sestavnih delov, gramofonov, gramofonskih plošč, magnetofonov domače in tuje izvedbe, elektronk, ojačevalcev, mikrofonov, raznih baterij, 15-polnc pretikala, blago za zvočnike itd.**

SPREJMEMO NAROČILA ZA ELEKTRIČNE MERNE INSTRUMENTE. STROKOVNA POSTREŽBA IN KONKURENČNE CENE!

Pomemben dan v Lenartu

Včeraj so prvič praznovali občinski praznik v spomin na ustanovitev Osvobodilne fronte

V Slovenskih goricah, kjer sicer ni bilo ugodnih pogojev za partizansko borbo, so ljudje vendarle nezadržno stopali v vrste borcev za svobodo in lepše življenje izkoriščane vinčarja.

Mnogi zavedni domačini, ki so živeli v drugih krajih, so nešli svaro upora. Ze od leta 1941 so bili v ilegali Zoran Poljš, Mirko Brumen, Ivan Vamberger, Sen-

nje leto namerava zidati tudi Gozdna uprava. Glede na vse to bo moral Lenart čimprej dobiti svoj regulacijski načrt.

Za razširitev kliče tudi lenarška šola in malone vse ostale šole v občini. V nižji gimnaziji v Lenartu je v tsnih razredih celo po 65 učencev! Tudi dobre pitne vode manjka v trgu. Pripravljajna dela za novi vodovod so že v teku. Vrsta nujnih komunalnih del je dolga in ne bomo naštevali vseh. Celotno tujec takoj opazi marsikaj, predvsem debele plasti prahu na cestah.

EN ZDRAVNIK ZA 18.000 LJUDI

Med mnogimi perečimi problemi je pomanjkanje strokovnih kadrov, še posebno zdravnikov. V Slovenskih goricah je zdravstvena prosveta še na nizki stopnji. Siromašno bivših vinčarjev še danes kaže posledice orav na tem področju.

Ljudska oblast je v povojnih letih storila marsikaj, da bi to zaostalost čimprej odpravila. V Lenartu stoji lep zdravstveni dom, sodobno opremljen, protivtuberkulozni dispanzer z rentgenskim aparatom, zobna ambulanta. Po vsem področju sedanje občine so posvetovalnice za matere, ki so dokaj dobro obiskane. Tudi v Cerkljanu pripravljajo ustanovitev zdravstvenega doma, novo posvetovalnico pa v Tratah in drugod. Prostore upajo najti, toda vprašanje zdravniška bo ostalo bržkone odprto...

Ze sedaj visi vsa zdravstvena služba na enem edinem zdravniku. Ljudje morajo po zdravniško pomoč tudi po 15 kilometrov daleč. Zdravnik, ki je bil v Zorniji Ščavnici, je opustil delo v tem kraju. Dentistka bo šla v Maribor, ker nima v Lenartu ustreznega stanovanja. Kot smo že prej rekli — vsa vprašanja okoli kadrov in uradov se začinjajo in končujejo pri stanovanjih.

ŠEST POSTOJANK ZA UTRJEVANJE SOCIALISTIČNIH ODNOSOV NA VASI

Izmed 18.000 prebivalcev nove občine se bavi s kmetijskim rad 14.000 ljudi. Če primerjamo strukturo kmetijskih površin —

6.000 hektarov njiv, 1.300 hektarov sadovnjakov in 640 hektarov vinogradov — je očitno, da je bodočnost nove občine v intenzivnem sadjarstvu, vinogradništvu in živinoreji.

Doslej o načrtnem kmetovanju v Slovenskih goricah ne moremo govoriti. Zdati, ko so lastniški odnos v glavnem urejeni, bo sorazmerno zaostalo kmetijsko laže načrtno voditi do večjih uspehov. Iz zemlje, ki je bila odvzeta z zakoni, ki onemogočajo izkoriščanje kmetijskih delavcev, so v občini zrasla nova kmetijska gospodarstva: v Lenartu, Jurčevem dolu, Zornji Ščavnici, Gradšču, Cerkljanu in Drvnju v Selcah pa je urejeno lepo združeno gospodarstvo s sodobnimi plantažnimi nasadi jabolk in breskev. Če bi hoteli vsaj približno navajati stanje posameznih gospodarstev, bi bilo v marsičem zelo različno. Povsod so vložili vsa prizadevanja za obnovo nasadov, vinogradov in živinoreje.

Tudi ta posestva imajo resne težave, ki jih bo mogoče premostriti šele z vzajemnim delom, z načrtnim gospodarjenjem in marsikje se bodo morali nasloniti tudi na pomoč državnih kreditov. Skraj vsem manjka urejenih gospodarskih centrov, delo pa najbolj otežiča velika razdrobljenost posestev. Arondacija pa je postop-

pek, ki terja mnogo časa, pa tudi mnogo razumevanja in dobre volje, ki pa je pri posestnikih, ki pridejo v poštev za zamenjavo ali prodajo zemlje, največkrat primanjkuje.

Okrajni ljudski odbor je ta nova posestva podprl pri prošnjah za kredite. Kmetijski gospodarstvi Jurčevski dol in Selce imata kredite že odobrene.

Seveda zgolj s krediti ni mogoče zagotoviti uspešen razvoj gospodarstev. Mnogo je odvisno tudi od dobrega vodstva teh posestev. To je kratka praksa že zgovorno potrdila. Prav tako zavisi uspeh od celotnih kolektivov kmetijskih gospodarstev. Ti so dobili zemljo v upravljanje. V kolikšni meri se tega zavedajo, bodo pokazali hektarski pridelki. Sevar sindikalnih podružnic. Na poti iz Sentlenarta v Sentljo gradijo novo osnovno šolo, v kateri naj bi pozneje dobilo prostoro tudi nekaj razredov gimnazije. Nova šola je res nujno potrebna, saj imajo sedaj pouk v zastarelem nehijskem bivšem župnišču in v prav takih prostorih bivše gostilne. Zemljiška dela bodo kmalu končana. Nova šola bo stala na zelo lepem in sončnem kraju na robu gozda. V Sentlji in okolici se kmetije že veselijo novega zadružnega doma. V surovem stanju je enonadstropna stavba že dograjena, prihodnje leto pa bo že pripravljena za vselitev.

Mariborski trg je neenakomerno založen

Na mariborskem živilskem trgu je bilo v ponedeljek in torek zelo malo blaga. Tako nihanja v zaloznosti trga so letos nepravilno velika. V minulem tednu nekajkrat ni bilo naprodaj niti kilograma krompirja, v soboto pa so ga pripeljali zasebniki in kmetijska gospodarstva nad 20.000 kg — in tudi vsega naglo razprodali v zadnjih dveh dneh krompirja povno primanjkuje.

Tržna uprava je mnenja, da je ta zastonj le trenuten, ker kmetije skušajo čimbolj izkoristiti lepo vreme za pospravljanje pridelkov začela pa se je tudi že jesenska setev in tako ne utegnejo voziti pridelkov na trg. Glede na to pomanjkanje krompirja na trgu so tudi cene ostajale na 15 din za kilogram. Cene ostali povrtni pa so bile naslednje: čebula 30 do 40 din, fižol v stroku in lušten po 30 do 45 din, ohrovt 25 do 30

din, zelje 10 do 15 din, paprika 40 do 50 din, paradiznik 40 do 50 din, solata glavna 30 din, endivija 35 do 50 din, spinacea 60—70 din in kislo zelje 40 do 50 din za kg. Razmeroma drag je ohrovt, medtem ko se bo cena zelju verjetno še znižala.

Vsak dan je na trgu tudi precej sadja, vendar v primeru 2 dobro letno pre malo. Jabolka prodajajo po 15 do 20 din, slive 20 do 30 din, hruške 30 do 40 din in breskve 25 do 40 din za kg. Pojavil se je tudi prvi kostanj po 40 do 50 din in orehi po 90 do 100 din za kg. Gob je zelo malo, in sicer od 60 do 250 din za kg.

Povsem pa je zmanjkalo na trgu jate. Če jih tu in tam prinesejo kmetice so po 17 do 20 din komad. Tudi mleko nekateri skušajo podražiti na 35 din za liter. Vendar ga je v mlekarah še dovolj, in dostoj se povečanja cen pri mleku ni bati.

Glede na splošno založenost trga pa vsekakor velja ugotovitev, da kljub izredni letni in večje ponudbe kot lani Razlika je edino v cenah sadju. Zlasti velja to za

Povsem nezadostna je še intervencija vletirgovin s sadjem in zelenjavo — »Orčaja in »Vino-sadja«. O pravi intervenciji ni ne moremo govoriti, ker so v cenah čisto ceio višji kot zasebni prodajalci. Smatramo namreč, da ni kupec ničesar prihranil, če je kupil sicer cenejše blago, toda kvaliteto slabše. Nedavno so na primer prodajali pri »Vino-sadije« grozdje po 60 din kg, toda bilo je tako slabe kvalitete, da je vsakdo raje kupoval pri redkih zasebnikih, ki so nudili izbran pridelček po 70 do 80 din. Ta primer žal ni osamljen lahko bi jih našli še več. Socialistični sektor je sploh opustil vlogo regulatorja cen na trgu in ni redko, ko mu lahko upravljeno občino, da negativno vpliva na cene pri malih proizvajalcih. Ti pa so — resnici na ljubo — še vedno glavni dobavitelji na živilskem trgu v Mariboru.

IZ MISLINJA

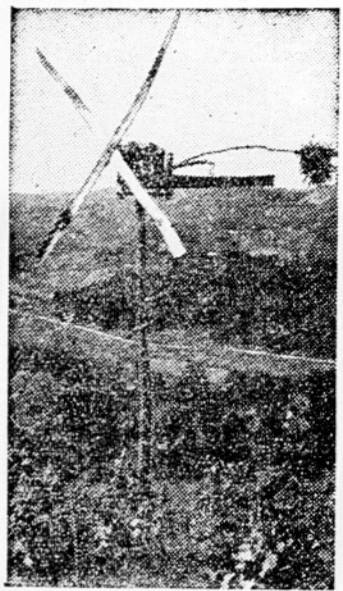
V Sentlji in Mislinju pri Slovencem Gradcu si gradi zadnje čase gospodarstvenike vse več delavcev in uslužbencev. Na poti iz Sentlenarta v Sentljo gradijo novo osnovno šolo, v kateri naj bi pozneje dobilo prostoro tudi nekaj razredov gimnazije. Nova šola je res nujno potrebna, saj imajo sedaj pouk v zastarelem nehijskem bivšem župnišču in v prav takih prostorih bivše gostilne. Zemljiška dela bodo kmalu končana. Nova šola bo stala na zelo lepem in sončnem kraju na robu gozda. V Sentlji in okolici se kmetije že veselijo novega zadružnega doma. V surovem stanju je enonadstropna stavba že dograjena, prihodnje leto pa bo že pripravljena za vselitev.

IZ CRNE

Na zadnjem zboru volivcev v Crni so volivci predlagali ustanovitev kreditnega sklada za gradnjo stanovanjskih hiš. V ta sklad, ki naj bi bil pri občinskem ljudskem odboru, naj bi se stekala vsa sredstva od najemnin pa do prodanih hiš splošnega ljudskega premoženja in sredstev podjetij. Razpravljali so še o zapositvi ženske delovne sile, gradnji zdravstvenega doma, o raznih komunalnih zadevah in drugem. Predlagali so tudi, naj bi se kraj preimenoval v Crno na Koroškem.

Nova gorska cesta

Planinsko društvo Maribor bo v nedeljo slovesno izročilo svojemu namenu gorsko cesto, ki vodi iz Ribnice do Ribniške koče. Cesto so gradili v treh etapah. Gošča je okrog 8 km, gradbeni stroški pa so znašali okrog 6 milijonov dinarjev, kar je z ozirom na težavno zemljišča razmeroma malo. Cesto je gradilo društvo v lastni režiji in s prostovoljnimi delom. Ob cesti so postavljene napisne tablice, ki opozarjajo planince na naravne lepote, dogodke iz NOB in drugo. Slovesna otvoritev bo ob 10.30 pri Pesniku.

tembra 1943 sta prišla v Slovenske gorice prva aktivista, ki ju je poslal Pokrajinski komite KPS — tovariša Leon Zalaznik in Srečko Roš. Sredca oktobra 1943 so v Lenartu ustanovili OF. Mnogi Lenarčani so se aktivno povezali z njo. Pri Dalmatincu je bila centralna javka za pošto, ki je prihajala iz Maribora, Radgone in Lutomerja. Prihajala je dobra literatura, rasle so prve partizanske postojanke, partizansko gibanje se je odlejal naglo širilo...

Spomin na 6. oktober 1943 bodo tudi v novi lenarški občini slavili odslej kot dan začeka organizirane borbe tega dela slovenske zemlje, borbe, ki je rodila nadrazočenejši sad — svobodo. Včeraj ob 9. uri je bila slavnostna seja LO občine Lenart, naco pa velika akademija v Domu prosvete. Ta dan je bil tudi preled uspehov gospodarske moči in kulturne rasti ljudstva Slovenskih goric. Zadržniki in kmetijska gospodarstva so na razstavi prikazala svoje najboljši pridelke, pravtako sta se postavili s svojimi proizvodi industrija in obrt nove občine. Kulturna in fizikurna društva so se pomerila med seboj.

NOVA OBČINA — NOVI PROBLEMI

Letošnji občinski praznik v Lenartu so slavili takorekoc na pragu prvega leta nove občine. In kot vsak začetek, spremlja tudi začetek dela nove lenarške občine vrsta težav. Z nje se srečujejo na vseh področjih dela. Prav je, da se nekoliko pomudimo ob njih, saj jih bo mogoče hitro in zadovoljivo rešiti le s sodelovanjem najširšega kroga državljanov.

Na prvem mestu moramo omeniti pomanjkanje prostorov. Stanovanjska kriza tudi Lenartu ni prizanesla.

Občinski ljudski odbor si je svoje prostore deloma že uredil. Toda to je šele začetek. Ljudje iz nove občine morajo še vedno hoditi na sodišče in katastrsko upravo v Maribor. Seveda se upravičeno pritožujejo in hočejo imeti sve te urade vsaj v Lenartu. Tudi zemljiško knjigo bi radi. Saj je bilo v Lenartu sodišče, ko je bilo v trgu komaj nekaj nad 400 prebivalcev!

Vse to bi novi občinski LO takoj rešil, če bi imel potrebne prostore. Te bo moral še graditi. Priprave so že v teku. Toda je prei bo treba postaviti stanovanjske bloke za zdravstveni in strokovno osebo. En blok bodo pričeli graditi v kratkem. Prihod-

Od blizu in daleč

Posvetovanje v Postojni

V nedeljo je bilo v Postojni širše posvetovanje političnih delavcev. Sekretar občinskega komiteja Zik v Postojni je analiziral potrebe nove občine. V razpravi so močno poudarjali važnost ustanavljanja krajevni odborov, v katerih morajo biti ljudje, ki se bodo zanimali za družbene in politične zadeve. Na posvetovanju so razpravljali tudi o društveni dejavnosti v sami Postojni. Razen »Partizana« ne moremo pohvaliti nikogar. Končno so sklenili, da čim prej začnejo s pripravami za občinsko in okrajno konferenco.

IZ AJDOVSCINE

Mladinski pevski zbor ajdovske gimnazije je pod vodstvom dirigenta Matičiča že začel z nastopi. Zaradi tehničnih ovir so morali nedeljski nastop na Otlici odgoditi za nekaj dni, nastopili pa so v Vipavskem Križu in Dobrovljah. V ponedeljek zvečer pa je pevski zbor gimnazije skupno z Goriškim gledališčem pripravil v Novi Gorici proslavo »Moderne«.

Vipavska burja se je začela leto nazaj razmeroma zgodaj oglašati. Zadnje dni je močno razsajala zlasti po Ajdovščini in okolici. Ponekod je poškovala strehe nekaterih hiš. V soboto je prizadelo tudi nekaj šolskih otrok, neka dijakinja pa se je morala zaradi poškodb zateči celo v ajdovsko ambulanto po pomoč.

Planinsko-lovska razstava v Šoštanju

Ceprav so v Šoštanju ustanovili planinsko društvo šele leta 1951, je doseglo do danes že lepe uspehe: med najpomembnejšimi pa je prav gotovo planinski dom na Slavenu. Te dni je društvo pripravilo planinsko-lovsko razstavo,

ki prikazuje vse dosedanje delo planinskega društva in lovske organizacije. Razstava je privlačna in zanimiva. Planinci razstavljajo najrazličnejšo planinsko opremo, umetniške fotografije in drugo. Lovci razstavljajo lovske orožje, in to od najstarejših lovskih pušk na kreslini kamen pa do najnovejših, lovske opreme, najrazličnejše lovske trofeje in drugo. Dosedajni obisk dokazuje, da je razstava privlačna in da bo dosegla svoj namen.

IZ IDRJE

Na zadnji seji sveta za šolstvo, ki ji je prisostvoval tudi predsednik občinskega ljudskega odbora, so razpravljali o družbenem upravljanju šol, o povezavi med šolskimi odbori in učenci in drugem. V živahni razpravi so govorili iznašli razno problematiko, predvsem pa potrebe in pomanjkljivosti nekaterih šol v okoliciških vaseh. Okrajni šolski inspektor je omenil, da bodo šolam preskrbeli potrebna učila iz sredstev, ki jih imajo še na razpolago in, da so že pripravljene načrti za gradnjo štirih novih šol. Gradnjo jih bodo tam, kjer so potrebe največje. Upravičeno je kazalo predlog ravnatelja nižje gimnazije v Crnem vrhu, naj bi vse šole sestavile seznam odvisnih učil, katera naj bi dodelili onim šolam, ki jih še nimajo.

Občinski ljudski odbor v Idriji je že dan razpravljali o družbenem planu za letošnje prvo polletje. Ugotovili so, da so mnoga manjša podjetja svoj polletni plan presejala, ne morejo pa tega trditi za vsa večja podjetja. Kolektivni rudnika živlega srebra upa da bo tudi letošnji izpolnil svoj proizvodni plan. Dalje so na seji odobrili proračune prejšnjih občinskih ljudskih odborov in ljudske odbora mestne občine v Idriji za dobo do 31. avgusta. Iz-

volili so posebno komisijo, ki bo pripravila potreben elaborat za razširjanje lesne industrije v Idriji. Dalje so izvolili še posebno komisijo za dodeljevanje podpor najmarljivšim učencem, predvsem otrokom padlih borcev in pripravljali odbor za številne proslave, ki bodo v Idriji prihodnje leto. Takrat bodo slavili 80-letnico ustanovitve osnovne in čipkarne šole, 80-letnico ustanovitve prvotovoljnega gasilskega društva in drugo.

CIRKULANE V HALOZAH

Na naši osnovni šoli in nižji gimnaziji smo lepo proslavili teden otroka. Učiteljski kolektiv je pripravil roditeljski sestanek, ki ga je združil s proslavo in kulturnim programom. O pomenu tedna otroka je govorila učiteljica tov. Rajnerjeva. V kulturnem sporedu so nam deklarirali in zapeli otroci in dijaki nekaj pesmi ter zaplesali nekaj narodnih plesov.

MARIBOR

Petek, 7. oktobra. Dežurna lekarna: »Centa«. Gosposka ul. 12. Narodno gledališče: zaprto.

KINO

PTUJ: jugoslov.-norveški film »Krvava pot«. MURSKA SOBOTA: franc. film »Tazar Bulbaz«.

RADIO

5.—7.30 Prenos sporeda Radia Ljubljana, 7.30—7.40 Domača poročila in objave, 7.40—8.00 Poje moški zbor DPD Slava Klavara p. v. Rajka Sikoška, 11.—23. Prenos sporeda Radia Ljubljana.

UMETNOSTNA GALERIJA. Obiščite retroprospektivno razstavo Ivana Kosa, ki je odprta vsak dan od 10. do 18. ure.

Na podlagi 7. čl. temeljnega zakona o štipendijah (Ur. L. FLRJ št. 32/55)

razpisuje

TOVARNA DUŠIKA RUŠE

naslednje štipendije:

Tehniška visoka šola:

mesto za odsek metalurgije

Univerza:

mesto za medicino
mesto za ekonomsko visoko šolo

Tehniška srednja šola:

mesto za strojni oddelek
mesto za elektr. oddelek
mesto za metalurški oddelek

Ostale šole:

mesto za delovodsko šolo
mesto za učiteljsišče
2 mesti za srednjo ekonomsko šolo
2 mesti za kemolaborantsko šolo Ruše

Pogoji za dodelitev štipendije je, da štipendist še ni v rednem službenem razmerju s katero koli organizacijo ali podjetjem.

Zorka je oblekla suknjo, ki ji je segala do pet. Ogrnila je z njo tudi otroka in ga pritisnila k sebi na prsa. Vtaknila mu je ponovno sasek v usta. Otroci se je nekoliko pomiril. Dali so ji tudi konja. Ze ozdravljeni ranjenec, za katerim je hodila v koloni, ji je ponudil svojo marogasto kobilo.

»Glej, tovarišica, na konju ga boš laže uspavala. Tudi tebi bo laže, ... vsaj nogi si boš odpočila.«

Ker se ni mogla sama povzpeti na konja, ji je pomagal. Otroci se je kmalu ogrel pod suknjo in je zaspal. Kolona je krenila dalje. Nekaj časa je bilo tudi Zorki boljše. Kruh, ki ji je ga dal komisar, ji je vrnil nekaj moči. Lažje je bilo tudi z otrokom. Sestrada, mršava kobila, ki se je komaj vlekla, je nekako nosila oba. Pomikali so se polagoma skozi gozd.

Čez nekaj časa je postalo Zorki neznosno. Jezdila je na neosedlani, povsem goli kobili. Izbočena hrbtnica sestradane kobile se ji je zajedla v meso. Hotela je stopiti z nje, čutila pa se je toliko utrujena, da se ji je zdelo, da ne bo mogla hoditi peš.

Bližal se je tretji počitek, Čerima in tovarišev pa še ni bilo. Skrb zanje in nevarnost prehoda čez cesto, ki se je čedalje bolj bližala, sta nekoliko ublažili bolečine zaradi dolgega jahanja na kobili. V nobenem izmed teh treh primerov ni mogla ničesar storiti. Okoliščine so ji nalagale skrajno potrpežljivost, česar se je tudi zavedala.

Ob četrtem počitku, ki je bil daljši kakor prejšnji, so jih došli Čerim, Djordje in Batos. Zorki so pojasnili, kje so se zadržali nekoliko v štabu, nekoliko, da so vrnili konja lastniku med begunci, največ časa pa so izgubili, ko so se trudili s konjsko podprogjo, ki se jim je pretrgala sredi poti, kar jim je vzelo mnogo časa. Povezovali so jo, pa se je zopet pretrgala, trudili so se in so končno to zadevo nekako zadovoljivo rešili, ko so se poslužili svojih pasov.

Pri tem postanku je Zorka stopila s kobile. Ni mogla več vzdržati. Kakor hitro so obstali, se je vsedla na tla in čakala, da je prišel Čerim.

»Ali si utrujena?« jo je vprašal, ko je prispel.

Pritoževala se je nad utrujenostjo in mu povedala vse, kar se ji je pripetilo, ko so se razstali v Crkvenem. Povedala jim je, kako je bilo z otrokom, in izrazila svojo bojazen, da bi se isto ne ponovilo, morda na najbolj nevarnem kraju, ob samem prehodu čez cesto.

»Zamislil si, ako bi se dogodilo,« mu je govorila, »da bi trpeli zaradi tebe ranjenici, kaj naj bi potem? ...«

»Bilo bi res neprijetno!« je pritrdil Čerim. »Bo že kako, razmislili bomo o tem.«

Kolona se še ni premaknila. Čakali so, da bi se vrnili ogledniki, več oboženih rekonvalescentov, ki so jih odposlali, da bi ugotovili varnost prehoda in da bi potem določili, kje naj gredo čez cesto.

Med tihim čakanjem v temi je minilo precej časa, da so se vrnili ogledniki s svoje naloge. Ničesar sumljivega niso opazili na cesti. Pet oglednikov, kolikor so jih odposlali, je prešlo čez cesto na dveh krajih v manjših razdaljah. Šli so globoko na ono stran proti Podgrju in se vrnili, ne da bi opazili kaj sumljivega. Komisar bolnišnice je pazljivo poslušal poročila teh tovarišev, nato pa je poklical Čerima. Djordja in Bato da jih je s tem seznanil. V štabu korpusa mu je bilo rečeno, naj se ob prehodu čez cesto posvetuje prej z njimi, ker so izvežbani borci za nočne akcije. Noč je bila mračna, na nebu so se le ponekod slabo pribijale migljajoče zvezde, medtem ko so se daleč na zahodu trgali temni oblaki in se je polagoma jasnilo obzorje. S te strani je grozila nevarnost, da bo mesec na uslugo sovražniku. Zato se niso smeli obotavljati. V krat-

kem bojnem posvetu so kmalu prišli do sklepa. Čerimov predlog so sprejeli vsi ostali. Naglo so postavili dve zasedi ob cesti, precej oddaljeni od kraja, določena za prehod. Na levo stran proti Bravski so odšli Djordje, Batos in še dva rekonvalescenta, na desno stran proti Kijuču pa je odšel komisar bolnišnice z več ozdravelimi ranjenici.

Kolona je kmalu krenila naprej. Najprej je šla čez cesto skupina oboženih lažje ranjenih v razdaljah, ki so izpostavljali svoja prsa sovražniku. Ostali so čakali, da bi ti prešli.

V dolini v gozdu je kdo ve kaj naenkrat zarezgetala marogasta kobila ranjenca, na kateri je nedavno jezdila Zorka. Temu rezgetanju se je pridružilo še nekaj konj. V nočni tišini gozda je odmevalo na daleč, pridružil pa se je še jok Zorkinega otroka, ki ga je močno rezgetanje kobile takoj prebudilo. Zorka je odrevenela. Kolona hudo ranjenih, ki je komaj krenila, je obstala. Premišljali so nekaj časa, ali naj sploh stopijo na cesto.

»Zakaj se sedaj ne premaknejo, za vraga!« se je jezil komisar na tihem in odposlal borca iz zasede, naj popelje kolono čez cesto.

Kljub vsemu prizadevanju se Zorki ni posrečilo, da bi z roko potolažila otroka. Storila je vse, da bi ga pomirila dete pa se je kakor nalašč drlo, prav tako kakor da bi ga klali.

Čerim, ki je jezdil na svoji kobili, je bil takoj a težkimi ranjeni. Da bi razbil njihov strah in neodločnost, je pogнал kobilo čez cesto. Kobila je med hojo pazljivo spuščala nepokovana kopita na zemljo in dušila vsak ropot. za njo na daljši vrvi privezani konj, natovorjen z razstrelivom, pa je zastrkel na cesti. V noči so zaženketali odmevi podkev. Za Čerimom se je spustila z objokanim otrokom Zorka. Bili so že vsi trije onstran ceste.